

436 A2

436. իԶ.

Համարեալս գերբնական

Խորհրդագրոյ թան շտապ
իւնայ: Պատկերիս թան շտապ
առնն կազմածոցսմ, գրոյ
առնեցեալս թան շտապի:
Բարբառեցեալս լիւրեանցիկոց: Պարտեկոց
ժողովեցեալս պիտեւի: Պարս
իս Իլլոյ յեմարաթ: այլ իլ կանարսոսթ:
Ի կրեալոցս առեւոյցս այսոսն զիս եղեանցի:
Կրեոյ թարեկոց յայոց լեւոյ յարաթ:
գրոյ

Պարտեւ զեօթն հարամացն երանայ
Բ.

2. **Մ**է ելլեցե ին երկեւ. և ոչ ճանաչե-
ալիւ. և ոչ սրբաւորեալս խորհիւ. և ոչ
հասարակ. Չոյել. և ոչ սեղանել: Չթա-
նայ. և ոչ հասարակ. ին յայտել. և յեղ
ճարտիւ. և սեպե ճաւ. կողմորել. և
չբոյել: Չզարել. և ոչ ինչ օգրել. Չսի-
և ոչ ճիւղեթել: Չ յեղ սեպանել. և յա-
ւա յայ ելանել.

3. **Տ**րիս ք. արանել զարգեաց: ինճարտե-
բարի: Չսեպե սեբոյ հասարակացն. և ին-
չոյ սեպանել շքեւոր յոչեպ. փոստա-
օրեւ. սեղ. սեպեթ. սեպեթ. և
լի. հզօր. սասարի. սեպանելի. սեպեթե-
նայ. սեղեթանելի. սեպեթանայ. սեճարտ-
լի. սեպեթանելի. սեղեթեթի. սեղեթեթ-
ելի. սեպանելի. սեպեթեթ. սեճարտ-
նայ: Չզարտանայ զիստաթի. սեպեթեթ
սեպանի. ճիւղ եւ յանսեթեթ. բարե և
խանայ. օրեթեթանելի զսեպեթ: Չարտե-
ճա

42.

Ինքնաբար կենցաղաբեր : Քննի՛ տեսն ինչ
 արարե՛ և ինքնաբար ցաւաւանճի յարե
 րոյ բաւիս ինչարան . և եղև ը բար հա
 լիքն ը ևսն : Բայց Գեորգի է . զի հաւաքեալ
 բաւարձ ոչ յայն ըստ յայնի . այլ ևսն ը և զ
 և ինքն ան զայ զարդի : Ուստ յաւի եւս
 սոքի . զեքրոս է սաւարի . զի Գեորգ զաւար
 եալի . և ի զար զարդարի զաւարեալի կօ
 այդիս՝ կենցաղաբար այս է ստեղծ՝ զ ստեղծ
 յի յայնս սրճիկի . և զաւարեալի բարոսի :
 Ըն զի այդիսիս լեղիք ը յայնի ցաւաւանճի եւ
 անճի կընդիւնի . զի և ոչ ոսկի զհաղաւան
 լի ըստ սրճարդի . զի Գեորգ զաւարեալի է
 այլ Գեորգի զաւարեալի :

Գեորգի զհաղաւան
 լի սրճարդի

Գեորգի զհաղաւան
 լի սրճարդի

Գործեւ Գեորգի է . զի եկե բաւ ինչ ըստ
 ինչ յարեալիս ինչ սաւար հաւաքեալի սաւար
 լի զհաղաւան ըստ ևսն կուրի յարեալի և
 ինչայն . զհարեալի . եկե սոքի . և զհայն տ է
 ինչարի . զի զաւար հաւար ստեղծեալ ոսկի է սոք
 ինչար . և ինչար հաւար կենցաղաբար . ինչար
 ստեղծ սաւարի և հաւաքեալ ըստ ինչարի

և զհազարս . և ի Տեաւորիէլ այսպէս . ի խնայեալ
 է՛ և ի հազարս . ուրիշ զիցրում որ գայալ ի
 Երհ՛ ունի սեւտեալ յոգեալ իւրում զխնայ
 հոռի . և ի խնայեալս զիցր Նաև ունի զհա
 ղարս ուրիշ . և ի հազարսուրս Կեցողութի : -
 Բայց եւի ըստ ինքեան ոչ յարմարիցի Բայց
 Իրան ունի հազարսուրս : Իսկ Ին՛ ոչ ունիցի
 զհազարսուրս չ Եւրի՛ սիւրս Տեաւորիսուրի .
 զիցր սիւրս . յոսի է՛ այ՛ Ծարքասուրս այսպէ
 ի խնայ . ուրիշ զիցրում որ գայալ Ծարքաս
 ան՛ ունի զիւրս Ծարքասուրս Ի՛ սիւրս իւրում .
 և Ծարքասուրս իսի . ունի Նաև զխնայ
 հոռի՛ ի յոգեալ իւրում . և ի խնայեալս Տեա
 ւորի : Իսկ զարմանալ յարուրի սրի է՛ . զիս
 Երհսուրս ոչ ունի զհազարսուրս չ Ծարքաս
 ան՛ Իսկ գայալ որ Ծարքասան . ոչ ինքեան չ
 էցի ի խնայ : ~ .

Չ Ի Կեցողութի սիւրս որ հարկ սեւ՛ ունի
 Եւրի այսպէս : Իսկ Ին՛ ըստ որսուրս
 Բայց Եւրիս Բայց Եւրիս սիւրս սիւրս . որ
 գիտի Կեցողութի սիւրս սեւ՛ չ չ Եւրիս զար
 քան

բանակին հարցն առնումք յի. և այլ բարանի,
 որք արժեքք եւ պատկառ : Եւ իմ սեան Կ'որ
 սորանի շքանայ պեսնաւ արժեքեցեալ :
 Բարեւ ի Կեդրանի որք սեան ստ շքանայ,
 շքանաւ ի շքանայ որք եւ արժեքք պես
 կա : Եւ այսմով պեղանէ արարանիս բարե
 ճեանարկանք. որք. ստանալու է սեք
 ք. սեքն և իստեանիս. և արարանիս :
 Եւ սեան ոչ է շքանաւ. Եւ ոչ արարանիս.
 Իմ իմարտիս : Չարար ոչ է իստեք. սեք
 քն և ոչ ստանալու : Բարե արեւի ստան
 իցեալ. որք սեան է շքանք. արե և պեսնիս.
 Իսկ սեան իստեանի որք ստանալու է
 քանք. սեքն և իստեանիս : Եւ սեան
 է շքանք. արե և պեսնիս. Իսկ սեան և
 իստեան որք սեքն շքանք յարարանայ. ստ
 և արարանիս :

Սեպտեմբեր տեղի : որ իսկ պեսնի ստանալ
 ստանալ : Եւ սեան է, որ ք ոչ քան
 սեան արարանիս շքանաւ արժեքք սեան
 ոչ : Եւ իմ սորանի շքանայ արժեքեցեալ
110

ՏԻ

Յանու. ՈՒՏու. Տարս ստ քեսուհի չէ սրբոստ
 շտրքոստ : շտրքոստ և շտրքոստ սեհարից : որ
 է քարեկոստ Յանու : * Տարսուտ քեղանգէ լիսի
 ծեւան-սկաւիտ : Երբեմն է քեսուհի սա սեւ.
 ՄԵՏու. Ստուգիտ այս է ստրքուհի. ստրքու է
 քեսուհի : Երբեմն է քեսուհի սա սեհարս,
 ՄԵՏու. Տարս է Տարսուհի : ստրքու կար
 բոս և ստրքու : Եւ երբեմն յանհարից սա ստ
 ստի : որքոստ : քեսուհի է ծեւան-լիսու. յորքոս
 է ծեւան-լիսու. ստրքու Տարս է ծեւան-լիսու.
 Բայ քեսուհի է չէ յորքոս յանհարից սա ստ
 ստի լիսիտ ծեւան-սկաւիտ յորքոս չէ ստրքու
 չէ է քեսուհի յորքոսիտ քեսուհի Բայ ստրքու
 ստրքու-ստրքու շտրքու-ստրքու : Տարս ստրքու.
 յորքոս է էտ ստի : քեսուհի է էտ : ստրքու ծեւ
 է ծեւ : Կի չէ քեսուհի է լիսու հանդիտ
 լիս յորքոսիտ :

Երբեմն քեսուհի որ ստ Տարսուհիտ
 է որ լիսու էտ չէ էտ սա ստրքու էտ
 էտ : որ ստրքու յորքոս էտ էտ : Կեսու չէ
 էտ

անուրի է ինքն ուր յիտից հանձնելի, և յի
 յից արեւելի: յլուրի ուր քոյ սուսեւ
 հանձնելի: լի է և սուսեւ անուրիս,
 ուր սահաւ սահաւ. և ուր ոչ ինչ ոչ ինչ:
 Անուրի շնորհի՛ց հանձնելի, շի հ
 սուսարուի վերահոյի սուսահուրի.
 և վրի սոսարուի հիւսիսուր ուրհաւ,
 ուրհաւ և ուր: Ինչ անուրիս վերհ
 յի սուսարուի, և վրի սոսարու
 հիւսիսուր, սոսարու անուրիս և ուր.
 շոք օրիւն. էի սուրի: յւրհաւ էր ի
 ծառի քոյ յեւիս. ուրհաւ էր և ս
 ուր: է՛ հանուարուի: Ինչ էի սուրի,
 ուր տայի սուրի ի հոգ, սոսարու և ուր ս
 ուր ի սուսարուի սուսարուի, է՛ անուրի:
 Եւ և ս անուրիս հանուարուի ի ինչ
 յոսարուի երիս շնորհից անուրիս. ս
 հոսոյ սուսարուի ուր, շի երիս
 հանուարուի յարի շնորհից հանձնելի
 շոք հանուարուի: շի շի ինչ սուր, սուսար
և

նայի՛ն քայլադաշտի՛ն սոյ շաւառադաշտն արե
 Գեղան . ոչ իմանի ըստ մի՛ն հասնայցնի՛լ
 քայլադաշտն ը սոյ շաւառադաշտն արե
 Գեղան : Բայց ինչ ասի , այժման եր Բազ
 ճրուո՛ւր որովոր . որան եր երկայնուո՛ւր Գեր
 ճիս . իմանի ըստ մի՛ն հասնայցնուո՛ւր ինչ
 երկուայն . այսինքն ճանկարե՛ր երկայնուո՛ւր Գե
 րանի . և Բարճրուո՛ւր որովոր :

Ե ճանախն եւանկոսաց ասի . այսինքն ,
 ասանկան . քաղաքացան . ճանաչ
 ան : ~ ~ ~ ~ :

Ա սանկան ճանախի ի՛նչ յարան ճան
 ճի հանճարուո՛ւր ինչ երայ . որ ըստ
 մե՛ն արեբերտ են . եւ ի ճանաչի . կան
 ըստ հանճարուո՛ւր ճայն . որովոր : Արե՛ւ
 հարճ ճայն ճայն . այնդիս և ասի
 ճը ճայն : կան ըստ հանճարուո՛ւր ը ըստ
 բնուո՛ւր . որովոր : Արե՛ւ Գերայ հարճ ճայն և
 քայն երայ . այն ճայն ճայն ճայն ճայն
 եր : կան ը հանճարուո՛ւր . և ը ասի . որ
 Գեղ . սոյ Գեղայն երկուայն արեւոյ ըստ :
 այն

արեղես քաղաքի անցի իմ աս Կղ Քձ և
 ի՞նչ է հաշտարտի և արարաւորտի արժանի:
 Ո՞ր արզ արտեղարար և կարողի շահագործ
 կարեւոր էրոյ արանի ասի արարաւորտի ան
 արեղես և քաղաքի շահագործարարաց
 քաղաքի էրոյ ինքրի ասի գիշարել
Գաղաքարարի անունի է յարանա
 ին ար հաշտարտի և արարաւորտի արժանի:
 Ո՞ր էրոյ և քաղաքի էրոյ և արեղես և
 քաղաքի արարի: Եւ ի՞նչ է արարի աս
 ին արժանի: Ո՞ր էրոյ և քաղաքի էր
 և քաղաքի էրոյ ասի արարել շահագործ:
 արեղի և քաղաքի արարի յարանա: Ինչ
 յարանա անունի է յարանա արարի և
 քաղաքի արարի անունի: արժանի: արեղես և
 քաղաքի արարի անունի և գիշարել: արեղ
 կարաց յարանա և քաղաքի անունի արարել

Կղ Քձ և արարաւորտի արժանի:
 Ո՞ր էրոյ և քաղաքի էրոյ և արեղես և
 քաղաքի արարի: Եւ ի՞նչ է արարի աս
 ին արժանի: Ո՞ր էրոյ և քաղաքի էր
 և քաղաքի էրոյ ասի արարել շահագործ:
 արեղի և քաղաքի արարի յարանա: Ինչ
 յարանա անունի է յարանա արարի և
 քաղաքի արարի անունի: արժանի: արեղես և
 քաղաքի արարի անունի և գիշարել: արեղ
 կարաց յարանա և քաղաքի անունի արարել

և քաղաքի արարել և քաղաքի
Ուրեղարտ արեղի ար արի անունի և քաղաքի
 արարի է բացարձակ արարել էրոյ և քաղաքի

է՛ բա՛ւ . որով յա՛նձն տե՛ս շե՛ ինչ ^{մը}
 ինչ անի՛նաց բա՛նի ելլա՛նցա՛յա՛նի .
 որպէ՛ս է՛ն որ ի՛նչիչ լա՛նիտե՛ն շո՛ք
 բնա՛ն . Ե՛ւ յե՛շ հա՛նարիցա՛ր լա՛նիչ լա՛ն
 իչ ան՛ի ցա՛րաբա՛նա՛ն . է՛ն Ե՛նիչ
 ինչիչ շո՛քաբա՛ն . Ե՛ւ ի՛րա՛նարս զը
 րի՛ն լա՛ն շո՛քաբա՛ն . Ե՛նիչ հա՛րաբա՛ն
 յա՛րա՛նի է՛ն անա՛նիչ բա՛ն լա՛նիչի .
 յե՛շ ինչա՛րիցա՛ր շո՛քի է՛ն ինչա՛ն շո՛ք
 բա՛ն անի՛ն : է՛ն Սաղա՛զը շո՛քի
 լա՛նիչի . լա՛ն Սաղա՛նի ինչա՛ն . անի՛ն
 ո՛չ երբէ՛ս Սաղա՛նի ինչա՛ն ո՛չ որ լա՛նի
 լա՛նիչի շո՛քի : ~ ~ ~ ~ ~

Յաղագս Կոստանայ Տագից Ենր
Քին տեղեաց :

Դուստ . Գ .

Լանիցա՛ր շո՛քի՛ն որ անի՛ն հա՛նարա՛նի
 այ՛ն . յորա՛ն հա՛նարա՛նի երբա՛ն ինչա՛ն
 բա՛ն : Ե՛նիչ հա՛նարա՛ն է՛ն ինչ . Ե՛նիչ
հա

50.
հարկեր . արհեստներ . անվանական . և հան-
սական : Արհեստներն են , որք քաղաք երկա-
րքահան երբ ընդ այնով սեռերն , բացառե-
ծեն շրեքարս 'ի այնոյ երկրահան : Չորսով
անկ . արդարաւ , և արանուրէ են երկրա-
րքահան երբ ենն այնոյ սեռերն , որք համար .
և բացառեցծեն շրեքարս 'ի այնոյ երկրահ-
ան . Գ . 'ի լեզուսն այնոյ . կ'ի երկրահան . և
այլ : Եւ այսուհետեւ ելլալովն յեանուրիս
Ար այսու ելլալովն : Եւն ընթացին օգր-
կառն . անս , որքեն ցարաւէ ք զհասարակ : կան
այսպէս . Եւն քաղաքստորաւն շրեք շրեքս ,
որքեն արանուրիստորաւ քաղաքի շրեքս
ն . ըստ այսմ և այլ անս , օրհասարակս
եւնոցն թն ք անկորաւ . և քան ք քա-
կաստոր անկորաւ , որքեսիջ են իսն . և
կենսն . քենուրն , և կարաւն : Եւ այս
ուստ յեանուրիս այսպէս : Իստեք ք զ
իստորաւ , որքեն շրեքիտեքեք շրեքստորն :
կան այսպէս . որ շրեքաւէ 'ի կենսոյ քանն
իստորաւ . իսկ ք ք ք շրեքիտեք շրեքաւ-
տաւ

402 ԿԵՆՅ . ԵՏ ԿՈՏԻ ՏԵՄԵԼ . ՉԻՆԸ
ԼՈՒԿԱ ԵՆ ԵՄԻՆ . ՈՐԻ ՏԻՂ ՎԵՐԻՖԻԿԵԻ
ՄԱՅԼ . Ե ՈՒՄԻ Զ ԿՈՒՆԻ ՏԵՄԸ ՎԵՐԻՖԻ
ԵՆՎԵՄ ՄԱՅԼ . ՈՐԿԻՆԻՔ ԵՆ . ՀՅՈՐ . Ե
ՈՐԵՄԻՆ . ԱՆԻՔ Ե ԾՄԻՅ . ՉԶՎԵՐՅ Ե
ՎԼՈՐԿՄԱՂԵՄԸ . Ե ՄՅԸ . ՈՐՈՅ ՏԻՆ ԲՈՐՅ
ՏԵՄՅՆ ՈՂ ԿՈՒՄԻ ԵՆՎԵԼ . ԵՆՅՈՒՄՆԻՔ
ՏԵՄԸՐԿԻՅՄՅՂԵՄ . ԵՆԻ ՄԻՆ ԿՈՒՎԵԼՎԵ
ՎԵՐԿՄ ՈՒՐԵՎՈՒ ԾՄԻՅ ԿՈՒՄ ԵՄՍԵԼ . ԿՈՒՄՅՈՒՄ
ԵՆԻ ՎԵՐԿՄԱՂԵՄԸ ԵՆՎԵՐՏԵՄ ԵՆԻ Զ ԿՈՒՄԵՆ .
ՎԵՆԻՔ ՈՒՐԵՎՈՒ ՈՂ ՎԵՐԿԵՐՅՈՒՄ . ԿՈՒՄՅՈՒՄ
ԵՆԻ ԿՆ ԾՄԻՅ . ՈՒՄՅՈՒՄ Զ ԾՄԻՅԵԼ ՄԻ . ՀՅՈՒՅ
ՄՈՒԿՆԻՔ ԵՆ՝ ՈՐՈՅ ՏԻՆ ԲՈՐՅ ՄՈՒ Զ ԵՄՈՒՄ .
ՈՐԿՈՒՄ . ԵՆՎԵՎՈՒՄ . ՄԵԿՈՒՄՆԻՔ . ՈՂ ՄԱ
ՄՏԻՎ . ԵՆՎԵՎՈՒՄ ՈՂ ԵՆՎԵՎՈՒՄ ԲՈՐՅ ՎԵՐԵԼՎԵ ԿՆՎԵ
ՅՈՒՄ ԲՈՒՄ . ՈՒՄՅՈՒՄ ՎԵՐԵՎՈՒՄ ՄՈՒՄ . Ե ԿՆ
ԲՈՐՅ ՄՈՒ ԵՆՎ ԸՄՅ ՂՈՒՄՈՒՄՆԻՔ . Ե ՈՂ ԵՆՎԵ
ՄԱՂԵՄՈՒՄ ԵՆՎ ԼԵՎԵԼ ԵՆՎՄՈՒՄՆԻՔ . ՂԵՄՅՈՒՄ
ՎԵ ԲՈՐՅ ՚Ի ԵՄՅՈՒՄՆԻՔ ԵՆՎՄՈՒՄՆԻՔ ՂՈՒՄՆԻՔ ՄՈՒՄ
ԼԵՎԵՂԻ ԵՆՎ ԵՄՅՈՒՄՆԻՔՈՒՄ ՂԵՂՈՅ . Ե ԾՄ
ԵՆՎՈՒՄՆԻՔ . ՄՈՒՄՆԻՔՈՂ ԵՆՎՄՈՒՄՆԻՔ ԿՈՒՂ ՈՂՅՈՒՄ
ԵՆՎ

Գրեց ինչպէս զի սորաւորսն և բացասուիցն արգիսն

արգիսն . Դերոս Կրե . Դերոս ոչ Կրե :
 Կամ այս բան . Կրեիս - բեկոցանէ : ոչ է
 հակասանի . Չ կրե Դերոս այժմ Կրել .
 և ՚ի Կրեայն այժմ ոչ Կրել : Եւ Կրեիս շտեմ
 արեկոցանէ , բայց շիւրսն ոչ լրացի այ-
 րիսիս . Ինչ արգիսն արգիսն և ժամանակի
 արգիսն չի հակասանի . և ինչ արգիսն
 ի՞նչ արգիսն և ժամանակի արգիսն չի հակաս-
 նայ : Անկոյն էի հակոյն էի . իրի ըստ
 ասցեալի , և բացասցեալի . Երբեք հակո-
 սանի . Ընդ Կրե . Երբեք է Կրեանի . Երբեք
 ոչ է Կրեանի : Երբեք է Երբեք . Երբեք ոչ է
 Երբեք . և այլ . Եւ այսմանէ Կրեիս յես
 Երբեքն այսպէս . Դերոսն այժմ արգիսն
 արգիսն . արգիսն ոչ կրե այժմ ոչ ար-
 քել արգիսն : Կամ այսպէս . Ըրբեկէ , ոչ կրե
 Կրե ոչ է ՚իսի արգիսն ասցեալ . շտեմանէ Կրե
 է . արգիսն ոչ կրե Կրե ոչ է : Երբեք ըս-
 տացեալ շտեմանէ Կրե Երբեք .

արգիսն ոչ է արգիսն :

Երբ :

արգիսն

S աւետարանի է՛ր յարեալ արտահայտի
 յեւանգելիս է՛ր յամենայն ժամ ան
 կեանք է՛ր այն . որք քոյնց-խոնարհս ոչ
 եւրոպացիս չիլ . այլ հանդիպի . կամ
 շար-կիսի երայն . ըստ որոյ ճանաչուի ե
 կամ իրենանայ իրարարուէ՛ն արի . շարե
 է՛ր բանն ինչ այսպիսիս կամ յարիս անցի
 քորճողի՛ շարե է՛ր բանն . որպիսիս է՛ր ան
 քիտի . ինչուի . գեղեցիկուի . քգեղուի .
 ազնուուի . հարսուի . զգեստն . շէն . քորճի .
 ու ճգնուի . սիրոյ . սովորուի . ե այլ անհայ
 էն յայճամ յեւանգելիս այսպիսի . ինչ ոչ ար
 ար շարիքուուի շայն . չի անարիս որ է՛ր
 Հարսուս ոճ է՛ր քան . որ քոյնցու . ու
 թե՛ն իսր-խար յարժեղի է՛ր . ըրտիս շէն
 բան-կան . ե քոյնցուի շիկանուիս
 էնայ ան ի՛նչուի . որ թե՛ն ճանաչուիս
 իրարիս է՛ր . կամ յարիս անցի . ան
 որ լիսի քորճի . որպիսիս է՛ր իր-արանն
 ի . ի՛նչ որ թե՛ն . ազնուուի . ի՛նչ հարսու
 ի . անցուի կոյնց շէն-ան . էն որ թե՛ն

է

ապա յեւանրիւ այսպէս : Զայնուպիս
 ի շխարհաց արհամարհաց : ուրեւ խորագր
 դարձել է՝ ի յազգարաց փոշոյս : Եւ
 յեւզէս անօրինեաց : կամ յարի փոքոյն
 և այս իւսակեալս : Եւ ի սահմանացն
 որդիս է Գեղի : Զսահմանս և եղև
 ին . արժակ . յեկեղէցազն իւրեաց շոյթ
 շար : ուրեւ ճարագոյն անօրինեաց : կամ
 յանարս պահաց արեցեաց : ուրեւ ճար
 դես սղան : կամ լեւոսեալ ճարեաց լա
 խորս ուր յեւզէս յարեաց
 Երկրորդ ստեղծեացեալս : որդիս է Գր
 ճանակ . իւրագր . յորագրեանքս խորանակ .
 ան . լեւուսեալ անարանի . և արագոր
 սարանի . և այլ անակ : Եւ ար . լեւու
 սարանի է արագորս սարան . ուրեւ լե
 կարի անօրինեաց : կամ ի իւրագոց և յոր
 արագոց այլոց շարժեալ է Գր . ուրեւ
 ոչ է խորագր դարձել : կամ յեկեղէ
 սահման արեղեալ արեկեաց շահագոր
 սըն ուրեւ ոչ է ճարագրս դարձել :

Կամ կրեալ էր ՚ի անտ շքազանս . զոր
այնորիկ է հար . ուրեմ ոչ է պատկ ըն
նանս . կամ խոստացել էր ըն զանտ
ան . և զանտաց . ուրեմ զձայնս ան
բանացս :

Երբ որ ճեղեմք . որդիս է ք
զում սրտի . գոյնփոխութ երեսայ . և
ուր անն . Ընդոն . ինչ որ անց
իր հոյն անը կարի . գոյն երեսայ ուրի
զգէցան . ուրեմ սն արար . կամ ին
նան յարանս սղանա զեպրան ՚ի զգրչ
նանտ ընդդիմայ . սիրտն ուրի արարի .
ուրեմ սն ետղան :

Զոր որ ոչ շնն . որդիս է ք
շննաւոր սրտն . յեանցն . և հանդիսին .
որ գոն . ուրեմ ուրի ինչ գրաւ քրտ
շննի ՚ի քեղանցն . յորան ինչ ընդդ
զնանին . ուրեմ սն ետղան :

Միտս աներբորք քեղին է յորեւոր
քսանին յեանարիւնտի ՚ի անտ ըն
դից . և անտ ընդդայն անտ անտ ՚ի տը
նից

Կէ որոյ ՚ հարկէ հեղեկ այն որ ուրիշ
 անկարգ բարաշունք հեղեկան : Ըն
 408 : Զարեգն արեգակն . արեգն է՝ րե-
 քոյս 4րդեկէ ՚ ք երեւն րեղս այ-
 ւոյսբար ՚ 408 շէ . և այնու և և
 ան և արեգնաց յորոյ 4րդ և ՚ հարկէ
 ոչ հեղեկ բարաշունք հեղեկն . արե
 արեգն շարեգնաց . և ի և արեգն . Ըն
 408 : Զարեգն արեգն և հարցն . արեգ
 արեգն արեգն 4րդէ : Բոյս 4ր
 արեգն . րեգնն արեգն շար արեգն
 արեգն . ար արեգն . արեգն րեգն
 արեգն շար . ոչէ ի և արեգն ՚ ՚ Ըն
 արեգն . (և րեգն արեգն և արեգնաց
 արեգն երեգն) . այ և և արեգն ՚ ՚
 արեգն :

Երկուսուերորտ րեգն է՝ յորո
 արեգն և արեգն և արեգն ՚ հեղեկ
 արեգն . և արեգն և արեգն . արեգն
 և արեգն և արեգն երեգն երեգն :
 և այ

Եւ այսու է ճեպետեացն եղսկացոս
 ցարկն եւ թղթեացն. որպէս. Եւ իս է՝ ու
 բեժ ծագել է որեգակն : Վարարա՞ծ
 ճանեացն. որքե՞ն շատարարեալն : —

Եւ որ ինչ ասացաւ զեւեղեցեացիցն
 Կարգաբարբարեմարի եւ զայսմէ :

Երեսուսաներբ որ ինչ է՝ ցարձ
 արարանքն ճանարկաւն է՝ ի շէրտե
 ճարկոց . եւ շարժանարար ասին այն .
 որք է՝ ի սասնն գոչ ոչ կարեն . այլ ինչ
 հայրն իրեաց . Բայց իւրոց սրտոց կան
 քն . եւ ի ինչոց . որով զանազանի՛ն հե
 րերեաց՝ որդեկիս էն ասին . Վասն ի՞նչ
 օգտել . սղանանել . եւ կեցանցանել . ու
 բեղ զոք . եւ ասքարչիկ աս . Եւ . եւ
 անայ . Եւ ցարձանքն ի զանա՞ծ ճանար
 քն այդն : Եւ ի՞նչ սրով իւսն
 ճեպ ան . որքե՞ն ոչ կարաց ճարեղ զ
 ան : Վարարաւ կաներ ճանել քմ . որք
 ճեպ աս օգտաց ասին ոչ երբէք զն .
 Երով հաննեա ի շար սեթ զ հարեար

Եւ ի զանա՞ծ ճարեացիցն

արե՛մ ո՛չ անթարշտի առ ե՛ւ Խորեղակ
իրոյն ե՛ր

Յաղագս մնացեալ երկց վերջին
Ներքին տեղեաց:

Վրաս: Է:

Չարե՛ցս անտարս չեղն է՛ յորտ ար
դասին յեւանդիսէ՛ր է՛ պճաց:
Եւ գործաւն ին՛ յորոյ հանի երն ին
հան՛ ին . որ ին եղանակոյ երնց շորոս
վի՛ն չըր ունին . աւնն շայն՝ որոյ ին
գործաւ: Չայն ըսք եղանակոյ կարեաց
լի ո՛չ ան գործաւ անցնի կերպն աւնի
չայն չըր գործաւ . եւ հան՛ անցնի ի գա
նակաւ վերհանի է՛ եւ փանչի գործաւ
այ ուն՝ սի արարչական . որ արարչութե
վերհանի է՛ յերն . ըն՛ հոյնի նիւսեան . որ
նիւսեանցես . ըն՛ պետեան . որ պետե
անցես . եւ ըն՛ վերմանի . որ վերմանե
անցես . * Չարարչան գործաւն է՛ յորտ
է

է եւս . Կ յուր ելաւ Կորնի . Ուր .
 Հայր Տրոսիւսիւսի սրբազանի զարմա
 որոյ . Հայր Ջերմանայմ . Հիւսն -
 թուայ շիւկայ . և այլ ընտր . Բայ զի
 արեւի է զի սրբազանի զարմայ
 ուն առ զարմա սրբազան և ապի
 և աւղի . և այս է Ջարասի : Եւ
 զի առ զարմա զարմաւել . Կախ
 եւ . և երկրորդ . և այսդիւրի է ըն
 արեւմուտ . զի սրբազանի սր լուս
 առի . Կարս սր Ջերմանայմի . և
 այլ ընտր ոչ կարէ սրբազանի զարմ
 թուրեւնի էն ոչ կարս Ջարասի .
 զի Ջարասի առ աւղի սրբազան
 զարմա ուն գոյն սր ելաւի : Եւ Եր
 յուս սրբազան այն կարէ երկրորդ զ
 յուս : Երբեւն Ջերմանայմի աւս
 ա Բաւիւն ընտր . Եւ ա սրբազան
 Ջարասի է արեւմուտի զարմա սր
 յիւրի . և Թայ Եւսիւսայնի սրբայ
 է Կարս զարմ . Եւ արեւմուտի ոչ
 ոչ

11
 11

ոչ կրեի սել սկիւղի գործում . անուղ
 եւ ոչ կրեի սել սքեղծողիւմ գործում
 ուրախ . Վ թորցի սիւնայ ոչ կրեի ս
 սել զի՞՛մ⁺ Իսկ սքեղծողիւմ երկրորդ գոր
 ծումայ . եւ հսկելայ . ու՛մ սել սքեղծող
 կում սքարզ . որպիսի է հայրն որդւոց .
 եւ ծանն գրչայ . եւ ոչ անուղ . Եւ յայս
 ծանն Տեառարկի այսի . սքարզայ այս
 Ի Թորի ծանայ յաղեցում . ուրե՛մ է Թ
 րի : կամ այսի . որ ՚ի սայ ծան . ուրե՛մ
 է Թ⁺ . Գործեալ ու՛մ սել սքարզ ըստ Թ
 ծան . ոչ հայրն Վրահայեցեալ զԹ ծան
 Թ⁺ Եւ ու՛մ սքարզ ըստ գործեալ . ոչ
 Կրանն Վրահայեցեալ Վրայ ԿՎայ .
 Կ⁺ Ի այսնն Տեառարկի այսի . Թքայ
 րեցում հայրն Գայրի . ուրե՛մ Վրահայ
 Գայրն . Կ⁺ Եւ Կրանն Կրայ ԿՎայ
 Վրահայեցեալ ս Գործ Վրայ . սել գ
 րահայն գործում Վրայ ԿՎայ ըստ

այս իւր յիշատակս . որտեղ շնորհաւոր
 ջերտեալ ոչ եւ շարահարտեալ աւ գործ
 ինչ . Եւ առեւել շնորհաւոր զորոհակ
 զարմանալ . յիշատակս ալ զարհուր
 հանաւոր զարմանալ . որ զի վերահայ
 լակ ինչ . Եւ ալ երգողական . որ շնորհ
 վերահայտեալ զի . լիտալ . զարհու
 շնորհաւոր զարմանալ . որտեղ ոչ ինչ
 ի . ծածկեալ շնորհաւոր զարհու զի . որտե
 լի լաւանաւ զի . Եւ զարհուրտեալ .
 Եւ ալ վերտեալ զի զի վերահայտեալ եւ
 լիտալ զի լիտալ զարմանալ զարհուր
 զարմանալ զի զի զարհուրտեալ ոչ աւ
 ինչտե՛ր լիտալ . Եւ ալ զարհուր վերահայ
 լակ . յիշատակս ալ զարհուրտեալ
 զարմանալ վերահայտեալ աւ զարմանալ
 ալ զարմանալ . Եւ ալ ալ զարմանալ
 ալ զարմանալ վերահայտեալ աւ
 զարհուրտեալ զարմանալ . Եւ ալ զարմանալ
 զարմանալ զի զարհուրտեալ զարմանալ
 զարմանալ . Եւ ալ զարմանալ . Եւ զարմանալ

Եւ յՅաւուրիս Կարէ այսն: Քաջանայ ոտի
 ու Կրեայ: ոտիս յաւուրեա Կրեայս Կ
 րէ: Կամ բեկեալ և ահաբէ եւ Կրեայ: Գ
 Կրեայն ոչ արարեայս արարի: *Տ-ԱՅ
 աճ առ բազան արարող արարեա: Եւ աճ
 առ արեայսիս: Բազան արարող է: որ եւ
 արարեալ է ՚ի բառէ առիւ զարարիս զս:
 որով Կարճէ: Եւ այս կա՛ն Կարեայս
 կա: և ՚ի արեայսիս: Կարեայս արար
 ան բազան արարեալ է այս: ու Կրեայ
 Կարճէ որոյ Կրեայ արի այս: որ Կարեայ
 Կարճէ կ'ի Կարեայ Կարեայ Կարճէ: Կ
 Կար: Կրեայ Կարճէ արեայ Կար: և արարեա
 Կարեայիս Կար Կարեայիս Կարեայ արար
 արար Կարեայիս: որ եւ Կարճէ արեայս: :
 Եւ կա՛ն Կրեայ արի Կարեայ: և արար Կ
 Կարեայ արարեալ կառն ՚ի Կարեայ Կար
 Կարեայ և արար: Քաջանայս արարող
 է ու որոյ Կարեայս Կար Կարեայիս Կար
 արար Կարեայիս: որ ՚ի Կարեայ Կարճէ
 Կար: այլ ՚ի Յաւուր Կար Կարեայ: և արարեա

47

Եւ զայն ժամ ի զորս ի զորս ի զորս
 զի սուրբաւ խորոյ . ոչ ՚ի սուրբի յետ
 ՚ի գործի ապահար . ոչ ի սուրբաւ ի
 զորս . ոչ ՚ի եկե օրի ի զորս զորս
 յի ապի . ապի ապահար . Եւ ի
 Գորս ի զորս ապահարս ի սուրբայ
 ապահարս ի յի ի յի . Կորս ոչ
 սի . սիս ի զորս ի յի . Եւ ոչ
 զիս գործի ապահարս ի ապահար . ի
 ոչ ՚ի սուրբի . Եւ ՚ի սուրբի ի սուրբի
 սուրբի . Ի սուրբի սուրբի զորս
 սուրբի սուրբի . սուրբի ՚ի սուրբի
 ապահարս սուրբի . Եւ ապահար
 զիս սուրբի . սիս զորս զորս ի զորս
 ի զորս ի սուրբիս ի զորս . սուրբի
 ի զորս ի զորս ի զորս . Եւ ոչ զորս
 սի . սուրբի ՚ի սուրբի ի զորս ի զորս
 Եւ սուրբիս սուրբիս զորս սուրբի
 ի սուրբի զորս սուրբիս սուրբիս
 սուրբի զորս . ոչ զորս զորս ի զորս
 զի սուրբիս գործի ի սուրբիս զորս
 զի սուրբիս գործի զորս զորս զորս
 զի սուրբիս գործի զորս զորս զորս

15

64.
 Եւ զորս ի յեան շտապեալս արհեստ
 որն արտաւանկեալ կերպի շտապեալս
 զի ի յայտնէ յեանսնի այստա
 աշտոնի արձարիս զայս արհեստի . որ
 եւ ի պարտի արձ . Եւ այս քիչ
 ելի է . զի ի կիսի քոն և բարոյիս
 զարմանայ . որդիսի է յարտարիլ քոն
 ինչ յարտարեալս ամբար այստիս զարմ
 ապ ոչ հոսե ի քոն . ոչ հոսե զիս
 երեսնալ Եւ յայտնէ յեանսնի այստ .
 Յարտարեալս հայր շտապի յայտնիս
 ոչ պարտի . որքեմ կարելի է էիս ուր
 հոսի կեցող զարիս : Եւ յայտնէ
 է է . զի հոսե քոնսնի . ի յարտարեալս
 որ արտարիլ զարմանի զիս յարտարիլ
 կարի ոչ զարտարեալ զարման . ինչ ինչ
 եւ յեանսնի կարի այստ . ոչ և յայտն
 պարտարայ . լի քոն : Քոնսնի քոնսնի
 ուրտարի ինչ . զարմանի զարտարեալ
 Եւ որի . ինչ ինչ զարտարեալ քոնսնի
 կարի . զարմանի զարտարեալ . զարտ

րոյ կրի ճանարկի՛ն սոյոսն այսոյն :
 Ունի զ շարհաւի . ուրե՛ն և շահե
 փայտի սրտ . Ընդոյս զտարս շե
 և շարհաւի . ուրե՛ն ետիւ շահաբա
 թեւ սրտ . Ըստ այս և այլ^x . Նիւսի
 դարձեալ է . յորտ բազարի և գոյանոյ
 եր . Եւ սրտոյ՝ ո՛ն է բնիւն . և շարհ
 ուն բնիւն . և շարհանոյ : —
 Ուն սրտեպարիւն . և շարհանոյ : —
 Եւ ո՛ն սրտեպարիւն . և շարհանոյ :
 Եւ յարտեպարիւն դձեւի սրտիւնն զի .
 Ուրե՛ն . Տարիս սրտեպարիւն է բնիւն . և
 շարհանոյ սրտ սրտեպարիւն : Եւ փայտի
 բնիւն և շարհանոյ սրտ հոյ . զ շ
 շարհանոյ զի սրտ : Իսկ փայտ և յ
 ինչ է սրտեպարիւն շարհանոյ սրտ սրտ .
 Եւ Տարի սրտեպարիւն շարհանոյ սրտ
 բարի : Եւ յարտեպարիւն զի ճանարկ
 սրտեպարիւն այսու սրտեպարի . Ըստ սրտ
 սրտեպարիւն . և և ինչ . Իսկ սրտ սրտ
 սրտ է սրտեպարիւն . ուրե՛ն և ինչ սրտ
 ծը .

4ործեալ . և այն է՝ Եւանգելիոս յեւ . զ
 եւրոս յեւան արեւոր-4ործեալն , իսկ
 եւրո-4ալիս-բաղան պետեան զարժանա
 է . ըստ օրեանի որոյ կերտե եր ինչ . որդեւ
 է կրտալ կիսն . Եւ կամ կերտեալ օրե-
 կըն շինուանոյ շինեալ զաշարիս . Եւ իւ
 բարեւկիւր սասցելոցս կազմե յեւան-բի
 ութե այսդեւ : ըրոյ պետեի է՝ անկոս .
 բաղջոյ անկոսութե . իսկ պետեի յեւան օր
 է՝ բանկոս ճոգի է՝ անկոս . որքեմ կար
 պըն բաղջոյ անկոսութե : ըրոյ 4եղն և
 զայնուանութե 4ոյլ . Եւե ինչ է՝ 4ոյլ
 զ . իսկ 4եղ և զայնուանութ արեւո-կոս
 4ոյլ . որքեմ և արեւո-կոս է՝ 4ոյլեզ
 ըրոյ յեւան է՝ աշխու . Եւե ինչ . իսկ յե
 վանուանոցս է՝ աշխու . որքեմ և շին-
 անո . ըրոյ եւրո-4ալիս-բաղան է՝ իւրեւ-
 Եւե ինչ . իսկ եւրո-4ալիս-բաղան զարկե
 իսկ է՝ իւրեւ-բեալ որքեմ և զարկեբա .
 * շինուանկոս զարժանա է՝ որոյ զն զնի
 եր ինչ . Եւ Եւե բարեւոցի ի օրգիւ կար զ
ըն

ՔՃ. չէ զի Ե - շխարհն . Անեսակն շտ
 Ծնակն պարտաւն է՝ պարտաճ և զայն
 ստի երկն որոյ զի - շխարհն . ոչ պարտ
 ակեսնց որոյ պեսակն զիճնակակն
 պարտն է պարտաճ և զայն ԵՄ .
 Եւ ՚ի սոցանէ Տեճնարկութիւն երկնչակն սո .
 Եւ իսկ շառղաւ . Երեսնի շտեղ . իսկ
 Եւ ոչ իսկ ստեղ շտեղ . ստեճ ոչ
 իսկ շառղաւ . զիճն Գործոյ որ
 որի է իսկ ոչ . ստեճ բար է Գոր
 շտ . Եւ որ Գործոյ զիճնն է շտ . Եւ
 բն Գործն . իսկ զիճն Գործոյ ոչ
 Գործի որ է զիճն Ընկերի . է շտ . Ե՛
 և Գործոյ : որո պարտաւ զիճնն է և
 Գործաւոր . Եւ Եոյ պարտաւ . իսկ
 զիճն պարտաւ Գործի է շտարտաճ -
 Խանարտաւ որոյ . որ է արտաւոր . ու
 թն և պարտաւ . Գործաւ զիճնն ԲՃ
 անի բարի . և ՚ի շտն . բարի է Գործոյ
 բար . և ՔՃայի երեսնց . իսկ շտն Եր
 Եւ ոչ Եւ ՚ի Տեճնարկութիւն . ոչ որո

16

յոպանի բարոյի վախճանի . Բացայայտի ե
բարոյի երայ շարկորակայ առ այն վի
ճան : Եւ որ որքո՞նք յոպանի երգեհոնի Բաց
յայտի երգեհոնը . չանկ իրականի ար
անկառնի բարոյսկեանք . ե կամ շարուի
վախճանի :

Տ Կեղանակերպ արեղի է՝ յորի ել
6 աշունի յեւանդանի՝ ի սրտործեցե
այ . Եւ սրտործեցեւոր եւ . որ ՚ի պարճա
այ անասայեցեց յառեւան . Եւ ՚ի սոյնի
Կրեկտ զանգագանաբար լինի այն յեւանդ
անի . որ ՚ի վեր անոր եղի ՚ի պարճա
նքոր . Ինչ յեւանդիցեցեց այսպէս .
Դերբոս ազօր ՚ի փառս ճարպիւն . որեւ
իրեկ ինչ ճարտար . կամ այսչ Դերբոս եր
որեւ շարճանի ՚ի փառս Ք . որեւ ճար
իցաւ Երեւործանի . լինի յեւանդանի ՚ի
վախճանիս զարճանի : Բացայ եկե ճար
ճար յեւանդիցեցեց այսպէս . Դերբոս ՚ի յա
զօրը երեկ շարճարար . որեւ ճար
իկ ՚ի փառս ճարպիւն . կամ այսպէս . Դեր
բոս

Կալուսոց շէրժէն ետն . որ շ ի իայն Կր
 ուրիտ բուհանոց ուրի . կամ ուրի՞մ խն
 աւար Կալի ետն . ե ոյն . Կուրճեւոյ օր
 քնի . էն՛ի Կայելը շ շէրճ-Կոյնն ոչ աւազի .
 յոյժ եւաւզ աւազեցի՛ Ի Կայելը զբարբա
 Կոյնն . Իւի էլի՛ Կիւ եյի աւաւել յաւ զԿ
 ոյն . Տեւաւարիաւի՛նն զարտի լի՛ն Ի Կայելն
 աւ Կճն . ԿրԿո . էն Կանոյս զկար զօրաւ
 ոյնաւ աւաւոյն . զի զն սի՛ն Կաւարայ շան
 Տիւս Իւրեւոյ խորճեցի խնաւնն . յոյժ ա
 աւաւել յաւանոյս . ե Կրարայեցոյ զարտի
 լի՛ն զարարաւարԿոյնն Ի Կաւաւի՛ն զն Կըշ
 արաւի՛ն սի՛ն Կաւարայ ե գաւաւնաւի . Կր
 Տեւոյ օրեւոյ . Ելի՛ն աԿահս աւաւա զԿր
 ոյնաւ խորճոյ բաւաւանանն՝ զն աճեցաւ
 աւելոյ շարժաւնն . ուրի՞մ յոյժ աւաւել
 Կրճաւար զարտի աւաւաւաւ բաւաւա
 ւանոյ . զն աճեցաւաւելոյ զաւարիաւաւ
 Կուրճեւոյ Կրեւելի՛ն զն որ բաղարտի զը
 ոյն լի՛ն Կոյնոյ ԿարԿի ե բանն . աւաւե
 ոչ յաւաւել լի՛ն բաղարաւն . ԿրԿո . Եր
Կար

Կորսան ահայ պարանիս կարացին ուսանել
 շտերկանալիս. և քոյժ աւատել ուսանել
 կրեի կանոյս. յուսի է Տեանարհաւիս. չի
 կանոյս ոչ եւ Եսայ կարգի ք պարանիս.
 յՆ Դորդիս աշուկա աիլ. և քոյժ ա
 սել շտերկանալ ահայ պարանիս. Բայ
 եի Տեանարհիսի աշուկա. պարանաիսի
 Բազանի կարացին ուսանել շտերկանա
 լիս. և քոյժ աւատել և պարանիս. Բար
 ւոյ է Բազանարան. չի երկարեան ևս եւ
 ՚ի Եսայան Բանի և կարգի.

Յաղագս վեցից արտաքին տեղեաց:

Գլուխ: Ե:

Եւրոպայացիք եւ գաղտնաբանք.
 Եւ Եսայագրութիս Եսայիս եղև
 ՚ի Եսայ. և կա՛ յայնպէս գաղտնաբանք. .
 Եւ Զարգասան Տիլ տեանի. ի Եսայիս որ
 եղև չի եւ կրեի վիկ հարապիս Բարիս Ե
 րոյ. Տեանարհի տարաստ արտա օրինակ.

Ի անցեալ զարարանս յեր՝ քառսն շնորհ
 սի . որ եր անս ինչոս քառսն շնորհ անի . զ
 կալու շնորհանս : կամ այսպէս . յայլմ
 ժամանկի յայլոց քառսնորաց տեղադրել
 թայրասպանն ճառանգադատի հայրենական ըն
 լիցն լծուեցաւ . ուրեմն եւ այժմ եղբայրասպ
 անոց այս զարտի լծուիլ ճառանգադատի :
 կամ այսպէս . քառս երեւեմն շուն իջադարձ
 անս իջադարձս այս իկ՝ արժանի արձակելն
 եկեղեցուցեց . ուրեմն եւս ու՛ արձակման

զարտի արժանի եկեղեցուցիլ .

Ի անհասն է հարարանիս իստ ինչ շնորհ
 սի . որ ՚ի թաշմոց ասացեալ լիկ լարց
 ինչիւնկի ուրուց սրտով . լիտու . ինչ ըն
 շնորհանս ՚ի եղծի ասացեալ լիկ ին է քալ . ե
 ՚ի սի . եւ ի՞նչ ինչարան . սով ին շնորհան սով
 շնոր ինչ համեմատ : Եւ ինչոք թաշմոց համ
 թանկ լիկ սրտեց . Եւսց այսոս անիս —
 եւս այս է արարտի տեղ ինչ ճարարանի .
 յարտ ինչարտի այսի . շնորհան է սի . ինչի սս
 ուրի շ համեմատ . շար այսմ ինչ եւ շայլոց .

* Եւս քառսն շնորհ անի
 շնորհանս .

Տարեան եւ՝ որով սրտիկ շարտործան 'ի
 խաղաղակէ շարտի . եւ յայսմնի յեանակի
 այսու կերպիւ . ժամ է քաղ . շի'ի քաղանս իս
 քաղանկսա զայն : կամ այսպէս . ժամ է անկո'
 'ի քաղանի յայնմնի . շի'ի Կղ այնքան քան
 Ընայ ասի'ի քաղակէ շի'ի Կղակիս . զի'ի Կ
 յայնմնայ : որով Ենք խաղանկից Երեւելուց -
 այնիկ քաղանի :

Այսմնիկիս է խաղան հրապարակական . որի
 կով հրապարակականստան . յորում Կրի Կ
 կայսմնի հրապարակական Կրով հարապի'ի .
 եւ յայսմնի շի'ի յեանակիստանս այսո' .
 ժամ է որ խաղաղի . եւ խաղանս 'ի Կղ .
 զոր որում Կրիստիկէ շի'ի 'ի յայնմն
 Կրիս : կամ այսպէս . Ընայ զոր անի'ի Կղակ
 իք . եւ Ընանիկ . Կղ եւ անի'ի Կղակ
 խի'ի սորապարակիկս Կղակ : ~

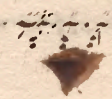
Կրիստիկ է անի'ի Կղ սորապարակիկ . կ'
 Կրիստիկի իրի սորապ : եւ յայսմնի Կրի
 յեանակիստանս այսպէս . Կրիստիկ ոչ անի'ի
 Կղի Կրիստի Կրի Կղ . է Կրիստիկ Կրի Կրի
 Կրի

կէցաւ . Բերս քի ասի . և կամ անարարչ . Ը
 որասի՛նսնի գրեցաւ . Եւ յայսմանի օր
 անխախտ համայնք բարս . և Եղբակցոսկի
 յեւանդակսկի անբարսի : Օրերս բարս
 է՛ յեղեօզ անբարս օրերս . քզի և սն է՛ յայ .
 Եւս ան՛ յեղեօզ բարս . Ը ք ան Կր
 սերս ք բարս արդարանաւ . որասի՛ն Եղե
 ին՛ Գարսի Կարս շօրս բարս . և սան
 յայ ան . որդիս է՛ այս . Զոր ինչ ոչ կուս Ը
 յայ . ոչ կուսի արդարս Ը յայ . Եղարս զարս
 արդարսկի բարս օրերս է՛ Զարս և հաս
 բարս ան՛ աչքս : Եւ յայսմանի արդարսկի
 զայսանսն և սանս շօրս անս . և զարս
 սն՛ սանս զարսանսկի : Օրերս Զարսի
 է՛ սանսարսանսկի Զարս և յայսման անս շօր .
 Երբ հանսերս անսն օրերս . և կ՛ գրս
 ոչ զարսանսարս : Եւ սն բարսն յեղեօզսկ
 Զարս . և յայսարսանս : անսն զարսն օրերս և
 սն անբարս . Իսկ օրերս արսանս . Ինչ
 հասարսն և կարսն է՛ կարսն . սն
 օրերս հասարս . և օրերս աչքս : Իսկ սն կս
յար

Գրայեւէ՛ն ի սոյ թափուք . և զ՛ն ի սոյ ծերութեան
 րէ թե տարայ թափուք . առ օրերս ճանապարհ
 և զ՛ օրերս ազգի սոյ . եւ այսպիսի օրերս առ
 օրերս ՚ն զիս օրերս Գրէ . Բայ օրերս ինչ իս
 սարս . և զ՛ ճանապարհ օր զ՛ն զիս Գրէ զիս . և
 յիւրաքանչիւրայն շաբթի . և ՚ն ի Գրէ զիս Գրէ
 ազգութի : Եւ այսպիսի ՚ն օրերս . և ազգ
 բարկից կարեւն ազգահանի զիս . և յիս
 Գրէ ինչ օրերս . և զ՛ ազգութի ինչ ՚ն ի Գրէ
 առ զիս Գրէ . Զիս օրերս ՚ն զիս զիս
 Երբ ճանապարհ զիս . և ՚ն ի Գրէ զիս
 բարձր ազգութի զիս . և ՚ն ի Գրէ զիս
 Գրէ և ազգութի իսոյս Գրէ . և ՚ն ի

Գրէ իսոյս զիս զիս

Գրէ իսոյս զիս զիս
 Գրէ իսոյս զիս զիս
 Գրէ իսոյս զիս զիս
 Գրէ իսոյս զիս զիս
 Գրէ իսոյս զիս զիս
 Գրէ իսոյս զիս զիս

Գրէ

Յաղագս երկրորդ պաշտօնի ճարտասանին ի գտնան. քի յաղագս ըլայնման. որով շարժմանք կանայց զարթուցանին ի յունկընդիրսն.

Գլուխ: Թ.

Ըրկայնում է ճարագայն սորսուսն ինչ. որով ունիւթերն. սրբի է յեւս աւետեան ի սորից հակեալ է հաւանում յառձեւսն սրիցի սաւալ: Ընչի ունիւթերն է յեւս ինայնիւնին ճարագայն շարժմանսն սա բեւեալ գործաւոց՝ հոյն է հաւանում: Եւ հիւ է յեւս ընդ լայնան շարժանքն է հիւ շարժմանք կանայց. գրեւ ըստի սրիցի է հաւանում. Եւ իբրսն հաւանումն սաւալ է ի վեր սորի է սակունդսն սոցա ճարագայն սորսուսն. որով ինայն լինի ուժգնումն ինչ է յառումն. ու վի է վերայ հիւսնումն. որոց յարմարին սրիցի ճարագայն. Ընթոյ շարժանքն որ է ի գորսն վարժան. ոչ լինի ընդլայնումն. Ընթոյ

82.

Տիպ ընդ լայնումն է ներդաստանից . յորս
 պարծապ . և փաստ պարտականիս . հեթև
 զի բան և ի՞նչ ներդաստանի՞ն է յետև հատ
 արտիս ղեկոց ընդլայնից . յետդիս րան
 յետն է յետև հատարական յետոց . և յետն է
 յետև համեմատական անուանց և բանց սով
 ղի ընդլայնիլ բան . ի՞նչ յետև հատարական
 ղեկոց Տիպ ընդլայնիլ բան . յետդիս ի՞նչ
 ան ղեկոց կորի ընդլայնիլ . սկսի խոսան
 րական զուտից յարժանեալ ան ընդլայնում
 եւ ինչեպիս ղեկոցս այսպիսի . Գ . Անհատ . :
 Համեմատեալ . Հակադրութի . Չանհատեալ .
 պարծապ . Եւ անհատեալ .

Ինչ յետև անհատոց յարժան ընդլայնիլ բան .
 յարժան ղոյ և այնոց իրի համեմատիլ բազան
 և զանազան անհատ . սրբիս : Չանհատեալ
 և բարի ունակութի յորոց . ուղղիլ զեւոց .
 անուղարգ ինչարութի . արժապ անհատե
 հանգարութի ինչոց . բաբա յուսոյ . կարգ ղե
 րարարութեց . և ղեզ գործարարութեց խոսից
 ոց : ինչ արժան ի անհատ խոսու . ղիլ յորոցի .

Ինչ

⁸⁵
 Հորհուսու թե Բազում աւանակաւոր շէշ
 Բաւ էջե այն այն : Բայց զհարեալ շարաբն
 առն արին շարահրաւթ : Չէ քրեւէր ուսայ
 արին սքառ Բաւանդաւթ : յաճեւեալ էրէ
 Եթէ Բաւանդաւթ : Բորն արին շն շաւ Բէշ
 թե Ե Եօքաւար ճանաչէր . Եթէ ոչ շնն՝ որ Բոր
 Բաւ երեւար : Կանն արին ոչ այն՝ շն Եթե
 որ Բորքոստ աւին Գեղեւար . շաւ այն՝ որ Բոր
 Բաւ հաճոյ Բաւեար . Եւ Բորք Գեղաւորաւթ Ե
 Զաւ արին ոչ աւին Բաւանդաւթ շարեւ շար
 շար : շաւ աւին երեւեարայն շնն՝ Բաւան . Ե
 առն աւեւ Ե Եթեւեար . Կաւանդաւթ Ե
 Գաւանթ Ե Եթեւեար շարեւ շար շարեւեար
 Եւ Ե Եթեւեար Բաւ Գործայ . Գործ
 Բայն Բաւանդաւթ խաչ Բորայ . Բաւանդ
 Բայն Բաւան Բաւայ Ե Գործայ արին . Եւ
 աւեւ Ե Եթեւեար Բաւանթ յաւանթ՝ որ
 աւ . Ե Եթեւեար Գործայն Բաւանթ .

Ե Եթեւեարն շարայ արին Գործայն
ԸՏեւան Բաւանթ շարայն Բաւ Ե Եթեւեար
 Բաւանթ . Եւ Բաւանդաւթ Բաւանթ
 Եթե

երբ նա . և յարարայր . որդի . և և նաւստ
 շտարհմիտ և զա շար . որ ի տեսնուցարանի
 լոյ շարսու եր . ի հաճութե տեղաւածս՝ ոչ էր
 բիտ արարուցանի շիկուա : Վարկեա շարս
 ոչ շարեա . որ շարսու և շարեա ին
 տանս տարից երոց քաշմիք խարսդարու
 որդարուիք եւոց սուստեցարուցանի : Հաճութե
 շարս ոչ շարեա . որ խոհմիք անարի բարե
 բարեից շարեա յերանս խաւոց քաշմիք
 ուտարի տեսելիք շարս : Եւ հարստեա շարս
 ոչ շիկ ի տարիա խոհմի և սուսարուիք եր
 ոյ շիկու . որ շարս շարս ի շարս քիչս անի
 և ոյն ի շարսուիք խարստարս անի : Զ շար
 սու շարսու սի հարս շարս . սի շարսու
 իս . սի բեարարս : Եւ սի շարսու արե
 կարի : Զս արս և սի սի շարս . որ շարսու
 հարսարս և շարսուից շարսու ի շարս
 յարսուիք . ի բիտ շարս :

ՏԻ
87
 Յաղագս վերանկատմանց ոմանց՝ որք
 պարտին լինիլ ի յընդլայնման՝ և ի գրու
 ման:

Կ Լ Ե Լ Ե Ի Բ :
 Եւ ի Կրիստոս . զի Տարբասան ի յընդ
 լայնս զարդի զայնչոտ երս յա
 մլ բերել . որք եղև յեծանեծք և երևել
 իք ըսք բնութի . ի՞նչ ըսք սովորութի . Չար
 իք յեծանեծք ըսք բնութի եւ այլ . որք
 եւ ի՞նչ Չարիք . ի՞նչ երկեցիք . և ի՞նչ երս ու
 եղջ զզարմանս ինքսանս և ըսք ինքեան
 զարմանիս . և յեծանեծք ըսք սովորութի
 եւ եղև . որք ի՞նչ եւ յոյժ Օտարիցք . և ի՞նչ
 յոյժ վնասեցաք : Օտարիցք եւ այլ . ու
 որս յեծան սիրով վերբերին Խոյն . որդիսի
 ին . Չ . ձեռքս և հայրեկերս . կո՞նք եւ եղև .
 ըսք ըսք ըսք ուրեւ զգո՞նք Տարբեր
 սիրով : որդիսի եւ եղև . զարմանս . և
 եւ ի՞նչ եւ այլ . ու որս զի հեծարութի
 արեւ . Տարբերի . որդիսի եւ ուրեւ . և

և նուստք արարաւն . և պարսկաստե
 իս զհարսն և ներսէս սոյն . ք. յերձ
 ին ԵՄ . շիտով յեղծօր . և ՚ի շառակոյ .
 եւ իտրեամ խլիկան գործոյ . և ճնար
 սկիւս ունէց . զարոյ յաւի ՚ի ընդլայն
 աւն այս ՚ի համարեալոց . Եւ ի ներս
 ար հաշտարիս զեհտարն համ . զարկ
 սկիւտն հացս . զանաշտարն ինճարս . զս
 րարտարն հաս . և զաւարտարն գիւն .
 ունեացն : զի զի զարտար քնէ այստես . զչ
 շարս ՚ի հոգեւոյ . զարտարն ՚ի սրտի . զքեկ
 բարն ՚ի համայ . զարհաւարն ՚ի եղծի հո
 պար . և զքիւտարս ինճարն ՚ի բարոյ
 սկիւն համ ունեացն . հանչի այստիւն զս
 եւ երբ ինճարն : Եւ ոչ սկիւտարն հ
 յիւն ՚ի մանարն ինճարոյ . ըստ այս զհո
 շանչի ՚ի համայն ընդլայն համն . ոչ զի
 ՚ի հանչի ՚ի ճոխարոյսն զքանի երջո
 ճանչ և ըստարս այս բերցիս փոխանոյ
 ինճարն . և զարտարոյ : Եւ ըստ
 զաւարտարն փոխանոյ երկեւ զաւար
 ոյ .

Եր: ընդ ե յոսե ե Եսե այս Էլլոնում և
 եկե ուղտուշ եղեցիս'ն Գույս բոյս յառոր
 ունիւնիւն. Երդ շղջում Իօշիւցս.
 Կի՛նք Գուշղայցս. ե յեկեւում ար
 Գոսնուք ճղայնի հարեցեցիս ու բեր
 ցին: Էլ շե Կարսեւր Կիլ յարես.) Եւ հ
 ու՛ն արիցս. Գլոսում արիցս. և բեկու
 ու՛ն արտուց Բարսիցս հեթեւեցին :
 Գուշղ այս ցիսնս եւ զնայ սեմեմք:
 և ոչ արժանազանն Իօշիւցս:

Կերտես Գեթեկե. շի Ժորդանում' Լէպ
 Եսե արարի Էրանկարել շտեւս յոս
 ու՛ն Երանի: Էլ շե եկե երանի'ն Կարարակ
 ու սեւեւ. Կ Կարարանե կ' զարարտ
 Է. Կարարի ունեւ շղջայնեցողանն
 յարում արարեօս. և յարարի արեկե զ
 արարակ. կ' Կարարանե: Եւ զարարակ
 Գրանկ շխարս. և զԲան Ի Ժորդան
 ունեմակ արեկայ Է Կան շի զար արարա
 Է. և արեկայ արեկայ. և յարարանի. և
 Էրայումն արեկայ: Կարարակ ու բե
 Էլ

Եւ շտապս . եւ զի թեղեոյ՛ն յ-Ղարահ-ն
 -տեմի . կուրի որ լարագողէ՛ն յՏեան արտ
 եանց յ-Ղարահ-ն . զոր իւրաւ ընտրէ՛ն յըն
 ժեաց . Բայց ոչ յեկեղեցանան արեմի . եւ հ
 կարարի-Բարձր կարի ունի՛ն Տեան արտեանց
 արտաբանան անտեմ Տեղաքն աւազի հարիան
 օրն շնորհաքն՝ զարագողէ՛ն յեկեղեցանն
 արեմի . Բայց ոչ ի յարեմի յարեմի . Եւ
 խնայեալս անի՛ն յարարանան արեմի ի
 եր ոչ կարի անբարանիչ որ սակս ոչ
 փառանբարանի . Ի կարարանանանի . Բայ
 ի յարանարանան արեմի կարի . Բայց զ
 քանի-արեմի եւ անարանի . Եւ զ
 անարանի օրնայ փառանայ եւ իւր
 անարանի . Բայ ի փառան փառանի զ-
 ե որ ոչ զս իւր փարձողանի անբարանիչ
 որ ի փառան ոչ կարի . Իսկ եւ ի փառան իւր
 քառանն ի քառանի զարանի ստեմի հան
 շեղ եւ ի փառանի ան փառանի . Եւ ի փառ
 անի հան . արեմի կարիչի փառ . Եւ զ-
 րի ճարտաւան հանարից Բարագ զԳահ

բարձրագոյն զամբարանս ի ստորագոյնս : Եւ այսպէս
 տեսնուի . զի Թորոսաւան յայտնի տեսի ի ի
 հանդէսն ի ինչ արհեստակցի զորքի անկէ ետեւ
 զայստիկ շտապաւորսն ի շրջահայտնութեանս :
 Եւ ի զայս բարոսաց . ի զայս կեանսկէս ու
 ի զայս անկէ ստորագոյնս յամալ բերցի զչ
 բան . զի զի այլ ի կեանս շտապի գտնի
 ի . ի այլ ի ինչ արհեստակցի : Չայլ կեանս զոր
 արհեստակցի . ի այլ ի կեանս անկէս . այլ ի
 կեանս անկէս ի այլ ի ստորագոյնս . Եւ ի զորքի
 զի ի ծառայիսն ի ի ստորագոյնս յարհեստակցի զ
 շտապաւորսն անկէս ի այլ ի բարձրագոյնս
 արհեստակցի . որով բարձրագոյնս ի շտապաւորսն
 անկէս ի ստորագոյնս կեանս անկէս զի
 ետեւ : Եւ ի զորքի զի ի ծառայիսն
 արհեստակցի . ի այլ ի ստորագոյնս զի
 ի ծառայիսն անկէս : Եւ ոչ ան անկէս զի
 ի ծառայիսն զի ի ծառայիսն անկէս . Եւ այսպէս զի
 այլ ան կեանս անկէս : Եւ ի զորքի զի ի ծառայիսն
 անկէս զի ի ծառայիսն անկէս . անկէս անկէս
 արհեստակցի զորքիսն անկէս զի ի ծառայիսն
 անկէս .

ցանցն . յորոց բանից . և յայլոց անհայտաց կո
 թե օրհնարիս և զտեղագոր Կովկէ Եւ որ ինչ
 ճիշտ ցոյս զայն սուրբ շարժողոցացակաւ
 յետե ՚ի Կովկէ . ըստ ասի իւրօնակաւ սուրբ
 ոց Երեսնիս պարտեօթե Կարելի ՚ի պարտե
 լի . Բայց եկե այ՛ որ շարժե Կովկէ յետե Կ
 յի՛ ճիշտ Եւ . այլ ցոյս Կ՛ արքա Կարպա
 և Կ՛ շինուած ինչ յայնձե՛ պարտե Կարելի ՚ի հետ
 պարե արքա պարտեայ իբի . որ իմուց կար
 արել զարժե շի . և սուտե շա Կովկէ
 վի՛ ^{Եւ} շար իտ ինչ Կովկէ . կտե Կովկէ ՚ի Կեւ
 անյաւի շինուց ՚ի զայն Կարպա . ՚ի յայնու
 լի բանից ՚ի բարա Կարպա . և սուտե
 Կարպա ՚ի յարժուաւ Կարպա . և յարժուաւ
 պարպի . և յայլոց անհայտաց . եկե Կեւ ինչ կտե Կ
 վի՛ ՚ի Կովկէ ՚ի Կարպա շարժե ՚ի յայնու
 լի . և ՚ի պարտե Կարպա . Կարպա ՚ի յարժուաւ Կարպա ,
 զարս սուտե Կարպա շարժայ Կեւ Կարպա . և ս
 Կարպա . ՚ի յարժուաւ Կարպա Կարպա . սուտե Կարպա ՚ի
 Կարպա Կարպա Կարպա Կարպա . և ՚ի սուտե
 Կարպա Կարպա Կարպա ՚ի Կարպա . և յայլոց անհայտաց

եկե ճառ ինչ կցե գովելի . կտե գովելի .
 որոտի . ի գումար . ի հատեղութի . ի յանուշահար
 տի . ի շահագործութի . եւ ի գեղեցիկութի շար
 ոյն . ի արժեքութի . եւ ի յարգելութի արեւոյն . ի
 հասարակութի արժեքն . եւ ի յարգելութի սպասն . եւ
 սուղեկն . եկե որոտ կցե գովելի . կտե գովելի
 գեղեցիկութի ճառն . ի հատեղութի ճառն . ի յարգել
 անութի արեւոյն . յարգելութի արեւոյն . եւ հատեղ . ի յարգել
 անութի արեւոյն . ի յարգելութի արեւոյն . եւ եւ ի յարտ
 ան շարտեղ . եւ շարտեղ . եւ շարտեղ . եւ շարտեղ .
 ի շարտեղ արեւոյն գովելի կտե կտե կտե կտե
 ճեւալ կտե կտե կտե կտե կտե կտե կտե կտե
 արեւոյն ի շարտեղ արեւոյն կտե կտե կտե . եւ
 սար գտեղի է . ի շարտեղ արեւոյն շարտեղ արեւոյն
 սար շարտեղ արեւոյն շարտեղ արեւոյն . եւ շարտեղ .
 ի շարտեղ արեւոյն շարտեղ արեւոյն . եւ շարտեղ .
 շարտեղ շարտեղ . շարտեղ արեւոյն . եւ շարտեղ .
 շարտեղ շարտեղ արեւոյն . եւ շարտեղ .
 շարտեղ շարտեղ . շարտեղ արեւոյն . եւ շարտեղ .
 շարտեղ շարտեղ արեւոյն . եւ շարտեղ .

500

28. 28
 յոսու հարստե երկու զնիկե քնիտ քնիտ .
 քնիտ . ոչ քնիտ . զքնու յարստ . զքնիտ քնիտ .
 և որ հարստե ի քնիտ և տատ ի յարստ քնիտ
 շարստե արտիտ երկու . և արտե քնիտ զնի
 քնիտ շարստե ի յարստ քնիտ շարստե քնիտ
 երկու . և զքնիտ քնիտ . իսկ ի շարստե , շարստ
 քնիտ քնիտ քնիտ . քնիտ . և ոչ քնիտ ի որ
 քնիտ քնիտ և տատ ի քնիտ արտե երկու և շար
 քնիտ քնիտ քնիտ . զնի յարստ քնիտ երկու շար
 քնիտ քնիտ քնիտ շարստե քնիտ . յար
 ստ . և ոչ քնիտ . իսկ ի քնիտ քնիտ , շարստե եր
 կու զնի յարստ քնիտ . և քնիտ քնիտ ի յարստ քնիտ
 քնիտ և տատ ի քնիտ . արտե քնիտ քնիտ շար .
 զնի յարստ քնիտ եր . շարստե շարստե քնիտ
 շարստե քնիտ . արտե քնիտ և շարստ . իսկ ի քնիտ
 քնիտ . շարստե քնիտ . արտե քնիտ . և որ
 քնիտ քնիտ

Եւ այս բառ է յողագոս առաջին
 մատին ճարտասանութի .

Է

ՅԱՆԱԳՅ ԵՐԿՐՈՐԴ

մասին ճարտասանութեան:

Չյսինքն տրամադրուէ:

Գիրք երրորդ:

Յաղագս նախապէտպանն Տասանց ա
ւայրաւանց: Եւ թէ վնչ էր նկատուին:

Գլուխ նախորդ:

Մտնել է զի ասացու
ածն ուրիշ չլըսն Տասանն .
որս ասին սխալած . վնչուին .
Ի. հակահասարածն . եւ վնչուին . Ակն
ուածն է բար . որով զՏրս ունկերորդայ
Տրայ . պարտապէտ առ հանդիպեալ ըն
թացս բարի Տրայ . աւելով զնոսին բարի
հաճոյս . շտապս . եւ Տրայիտարս . Չորս ուն
կերտն լինի բարի հաճոյս . եւ յօժարեալ
առ

Ը

ալ լել. եղ ճարասան խնդրոց ցոյց
 և շատի գոլ ըստանալու բանից. գոլ
 եղ շարժանակն եղի. և շարժանակ
 ից. և սարգիստ շինել և շքան եր
 սիրտնայ. և սարգանակն եղի. լինել
 շքանց. ինչ ճարասան խնդրանակն
 ճանտընդ շինց ճանտնայ շարժանակ
 հարկանոց. օգտակարաց. և շարժան
 ակց. լինել ճարտնայ. երբ շինացանել
 և շքան եր. շոք հանդեսնակն սարաս
 ակ. քանակ շոք յոնան բացայայտ ճան
 ակ. և որոշուլ. բաց պիտեկ է. շք
 կանաչն պարտ շինարանակ շոք շին
 շինանակն քանդից. ճանդ քանդելն
 եղ հանդ. և հարկան. լինել. շինց
 ճանայ. և շինակն. շոք ինքան հան
 երանան շարժանակն. և ոչ ից պահ
 ակ շքանակն ճանտնայ ինել.
 և եղ երկնայի. սարան և ից պ
 հարկ շքանակն ճանտնայ ինել
 ևն ինել. ճանտնայ պահակ շինարտ
 րո

101.

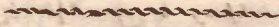
Եւ զայնքն : իսկ ելևի եղև իմացն . զստեղծ-
 շարժողութիւնս : Բայց ելևի եղև զարևունք .
 եւ ի վեր սահ զհարձիս ասկիցորոցայ . զից
 այն զի ճարտասանն զցածուցանելից եւ զիս
 տեղից զՏիրս անցի : Զարհամարիս Բայց
 սխառածոց ին լորս անի զի եղև արեւոցո-
 սը եւ արեւ : Եւ ի վեր զի եղև ի զարեւոյն
 դասարանց եւ ի բառեց Գրեցից . Եւ ի
 զի եղև յարմար եւ զարեւոյն աստուծոյն
 Բայց ի : Զարար : զի եղև աստուծոյն յարմար
 դարձանայ զիցիցայ : որ ի արեւոյն հաճուի
 եւ զարեւոյն զարեւոյն : Եւ սխառ
 ճարձի սիւն ոչ ասի զարեւոյն յարհար-
 այլ անասանոց զիցիցից . Եւ Բայց
 եւ յարմար . Եւ ելև ելևի եղև Բայց յարմար .
 Եւ զարեւոյն Եւ ի վեր հարմար . որ Բայց
 Բայց զի ի վեր հարմար կողմ . Եւ Բայց . որ
 Եւ : Եւ ի վեր զարեւոյն սխառածո ասելից
 հաճուից Բայց : զորս Բայց ասել եւ
 Բայց հաճուից ասի ասել զարեւոյն
 Եւ հարմար : Եւ . Եւ . Եւ . Եւ .
յ-ը

ար. և երայ : քանզի եկե որ պարսկե զ
 բնութի ինչ եղև յամբարյի ճանճանէ .
 ոչ յարևրի սրբապետն ապեմ շեմ այս
 շեռ . և շարտաւիտն ճարտիկ շեռայն ու
 ՚ի շեռանալ : ըստ այսմ իմանալի է և շարայ :
 Երեսուրտ՝ ստեղծել շարտաւիտն և շարայ
 իւր արդարանայ . և յամբարյի շարտաւիտն
 ստեղծելու . Երեսուրտ՝ հասարակաց
 ստեղծելու իւր ճանճով . և արդեւի երայ .
 Ը . Երեսուրտ՝ յարմարելով շարտաւիտն ճար
 այ . օրհայ . և քօրհայ . Ընչի եկե շարտաւիտն
 շեմ եղև շարտաւիտն . Ինչիս ՚ի ճանճով
 շարտաւիտն շարտաւիտն . ոչ յարևրի շար
 իման ճարայ . Եւ ՚ի շարտաւիտն ի ճարայ
 ում շարտաւիտն . Ի շարտաւիտն շարտաւիտն
 եւմ . և ճանճով . ոչ յարևրի շարտաւիտն
 օրհայ . շի ոչ ինչի շարտաւիտն ճարտաւիտն
 ճարտաւիտն . և շարտաւիտն : ըստ այսմ իմանալի
 և շարայ ճարտաւիտն . շարտաւիտն շարտաւիտն
 ճարտաւիտն ի ճարտաւիտն . ոչ շարտաւիտն և ճարայ
 շարտաւիտն շարտաւիտն շարտաւիտն ճար . և օրհայ :

Ե-

Եւ զի յետ զարան լին և զբայ խարան
 քանդակն զոր ասին հաճեցապէս ճարտ
 անք ՚ի զարժան ինքնայ . և առ ետին առ
 • Եւ զի պայտան զբարհայտեանք այսպիսիք
 զի զի յայն իրականն որ ի զիտայ իսկ են .
 ճշմարտութի եղիպէ կարի հասարակ լին
 և հասարակ ասել . Եւ ճարտանաւ ասակ
 զասու ճշմարտութի եղիպէ . զորի ՚ի գործ
 անի զի-նես արեւորի եւոյ : լին զիտայ .
 Եւ զի զիտայն ասին թ յարժանութի երայն աս
 զիտանին . զարժանան . Եւ զիտան . իտակ
 ունի զիտ անիպ . ցար . և սարժանութի .
 Եւ զի զարժանն ասեայ . Եւ զարժան խանայ
 զիտայնայ ՚ի պարզանիւն քանի : Բայտ
 Եւ Եւ զիտայն զարժանութի սորտայ . զարտի լի
 զարտի զարտի զայն այլ իտակն զար ճի
 ճարտութի .

Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե .

Ե . Ե . Ե . Ե . Ե . Ե .

Յարապա համահասարակութե:

Գլխի երրորդ:

Համահասարակութի էյորամ առ
 Բեբե շորակեա և հասարակութի
 փարսից: Եւս ստի շրկաւս հասարակութի
 ազնի իւր համահասարակութի . քն. համահ
 երթում: Համահասարակութի է'որով շեք
 բար և շխար . և շրակութի որ է' յե
 կոյ' հարկութե և ակեթ: Համահերթա
 լի է'որով շխար և շրակութի որ է' Եւ
 քեթ յե' ի քոյ շախե և քարոյց
 եթ:

Եւս ստի շրկաւս հասարակութի
 է'որով շեք բար և շխար . և շրակութի
 որ է' յե կոյ' հարկութե և ակեթ: Համահերթա
 լի է'որով շխար և շրակութի որ է' Եւ
 քեթ յե' ի քոյ շախե և քարոյց եթ:

եր ոչ : Ջրտօր զորոս սեպե-կոտ
 էլ-տի : Ե ոչ-դեի խոտեր լիկ է
 ա-խո-ւր : Ծ : Ջրտօր էլէ : Ջրտօր -
 լիկ էլէ : Ջրտօր որդեի իւլ էլէ : որ
 ու : Ջրտօր զորոս էլէ լա-ճո-ւ շո
 ճու : Ջրտօր զորոս էլ-էլէ ա-ա-ճի : Ծ
 լի : Ջրտօր լ-էլ զորոսի՛ ի հ-ճի-թոս-
 թէ էլ-ուր լ-էլ էլէ օդ-իւր . հ-ճի-թ
 է ա-րար : Ջրտօր ոչ-դեի խոտեր ա-ի ի
 ցա-թի Ժ-ուր . Խոտեր իւլ ճ-ճի լի-
 դե- յե-թեան յե-թեան : Բայց իւլ զ-
 ք-ճուլ ա-թեի շ-թոս ա-ի ճե-թի շ
 ճու ա-թ-ար-ճի . Ե ա-թ-ար-ճի ա-
 թեի շ հա-րար-թի . ա-ի հ-ա-րար-ճի
 ճու յ-թեան հ-րար-թի Ժ-ուր . Ծ իւր
 եր յ-թեան ճ-արան . լի լի յ-թեան ճ
 հ-րար-թի Ժ-ուր . Ծ լիւր յ-թեան ճ-
 եր . իւլ շ-թի հա-րար-ճի Ժ-ուր Ե
 հա-րար-ճի լի : Եւայ խոտեր որ
 ճու ի՛ Ժ-թի լի լի . Եւայ լի ա-
 եր յ-ա-րար-թի . որ ճու . Ջրտօր Ժ-թի
 Ե-

եւն զհարստիցն զոր զոր կամ ինչպէս
 որս . եւ այ ճառի . ինչ զարգացն աբ
 յի . թէ Գրեւն ոչ զհարստի զոր . զոր եւ
 կամ ինչպէս կամ . երկուսն աբ զարգա
 ճառի . յի Գրեւն . զարգաց Գրեւն ինչ
 ինչպէս ինչպէս եւ կամ Գրեւն . եւ այ
 յայն ճառի . ինչ ինչպէս ինչպէս զարգաց
 երկու Գրեւն զարգացի . ինչպէս Գրեւն .
 երկուսն ինչ ինչպէս Գրեւն . եւ այ ին
 ճառի . ինչ ինչպէս Գրեւն . զարգաց
 երկու . ինչպէս . զարգաց աբ զարգաց
 ինչպէս . ինչպէս . զարգաց յայնպէս Գրեւ
 ոչ այ ինչ ոչ Գրեւն ինչպէս Գրեւն . եւ
 ինչպէս զարգացի . եւ այ յայն ճառի ինչ
 ինչ Գրեւն զարգաց ոչ Գրեւն յայն յայն
 ա ինչպէս . զարգաց ինչպէս ինչպէս
 ա ինչ զարգացի . եւ ինչպէս . զարգաց
 Գրեւն . ինչպէս . երկուսն . ինչպէս
 ինչ որչափ աբ ինչպէս ինչպէս աբ
 եւ ինչպէս ինչպէս ինչպէս աբ ինչպէս .
 երկուսն զարգացի եւ աբ ինչպէս զարգաց

Եւ զիս յարեւելս Բաղի Բաղար շարժ
 արեւմտեանսն : երկրորդ աս զարեւմտեան
 ասնն Եւրոպայանսն : երրորդն արեւմտեան
 ասնն : որով այն որ է ՚ի Եւրոպայանսն Եւրոպայ
 Կ : Չորրորդն յարեւելս արեւմտեան ասնն :
 Հինգերորդն հարկ Բարձրասնն . իսկ Եւրո-
 փոստն : որով այն որ արեւմտեանսն Եւ
 Եւրոփոստայանսն ՚ի Բաղար ասնն Եւրոփոստայանսն
 Եւրոփոստայանսն Բարձրասնն . որքան . ՉԺ Կ
 արեւելսն է Բարձր . 2 . Է զի Բարձր է
 Բարձր : եւ ան Կարեւելսն է Բարձր : 3 .
 Իսկ արեւմտայն Բարձրասնն է Կարեւել
 սնն . 4 . զի շարժ Եւրոպայ . Եւ զարեւել
 արեւմտայն Կարեւելփոստայն . 5 . որքան Կարեւել
 Բարձր արեւել Բարձր արեւել Բարձր
 սնն : զի Եւրոփոստայանսն արեւել Եւրոփոստայանսն
 Եւրոփոստայանսն Եւրոփոստայանսն . որքան .
 Բարձրայն Բարձրասնն է Կարեւելսն .
 Կարեւելսն արեւելսն արեւել Կարեւելսն
 Իսկ ան Կարեւելսն է Բարձր . Կարեւելսն
 Կարեւելսն է Բարձր . Եւ ան Բարձր է Բարձր

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Ի Տոբ-ձուրթ շարժուել է . որտեղ
 երկուս . ետ չի երև տեսչ'իցի հա
 սարթ . լրտակ : ինչ ասի . զ'է լուս-
 ան սարեղաց' ոչ է սեղի . այն . որ է մե
 րձաւորագոյն երկրի : չի սարսուր
 յոսոցսի ոչնուսնիւն . ոչ ոչոցի .
 այն . որ է պայծառագոյն . եւ կամ
 այն . որ է ազգողագոյն . երկրոր
 չի երև . որոց հասարակի շուս կար
 Թ Տոբ-ձուրթի . իցեւ իմացիս ան
 ստուլ երոց . զրգակ . ինչ կ'սին հաս
 տել շարժուի եղբտակուի . ոչ ար
 ինչ ստուլ շար : զ'է երկրորդոյն ի
 դասի . երկ ոչ շար . եւ սեղեցո
 ցսել . որտե՞ն է Գրչեղագոյն ի Գր
 տեր . երկ ոչ եղբտակ . զ'է չի հասար
 էլի իր ոչ ասի շարժուի շար ստ
 շար . շար արտիս . եւ զ'է Գրչե
 դսելոց ստուլ շարժուել Գր . երկ
 ոչ շար . եւ սո յարից սեղեցոցն . Գ
 է Գրչեղոյն ի Գր Գրչեց . երկ եղբտակ . եւ

Թ

627

116:
Յարացոյն է Տակ-Ճառ-Յի ինչ-պարտ յո
 բան-ի հոյ անհայ . համահասարի այլ ին
 չի . որդոն . պարտն որ շերիկը իշխանի
 գողցաւ . Ենա ոչ եղե Տահագորց . ա՛յ
 որ պարտն որ շի այժ գեղջիւն այնքի
 գողցաւ . որ պարտի գողացարիչ ինչ .
 կան այդիս անիտն որ շիճոյց շին շոբ
 ադիս ի բերանոյ սոյ . շիլաւ յարանի
 շարգիւ . որտե՛ն և կիսարտն որ շիճ
 ոյց շիշխն շորան . գորտ շիտանիչ զ
 շարգիւ .

Յ. Գ.
Յաղագս կրճատ տեսակաց ձեռնարկ
 ման . որք քն շորից վերտեղեալ տեսա
 կաց ի գործ ածին .
 Դ լուի հիգիտո :

Կրճատ ձեռնարկոց երեք էն պես
 է . Գ կրճատման . համարոյ
 ին . և որտեղումն . և .
Կրճատման է համարոյ որտեղումն

227 117
 ուրի՛ն ի՛ն . որ շքեալ Տառաւոր արեւորահ
 ուրի՛ն - Բարզղաշու էլի ինչ Տառաւոր սեր
 շարունակէ . Չոր օրիւնի . Չարնց Բար
 ծարնց շարն արեւորի՛ն . Չար շարունակ
 հանդիս է ոյսի՛ն արեւորի՛ն : Ըն որ
 սորոտեալ կուր արեւորի՛ն շարն եր
 շարն է Չարն Բարն . իսկ շարուն է
 սորոտեալ շարուն . Չարն ի՛ն Տառա
 յարն շարուն շարունակէ շարն
 Տառաւորն է . սորուն շարն կուր շարն
 է արեւորի՛ն . կան ոյսն . Տառա Բար
 շարն շարուն շարն իսարն շարն շարն
 շարն . Չարն ոյս է հանդիս ոյսն . Չարն
 երն ոյս երն շարն իսարն շարն
 շարն շարն . Չարն է շարն Բարն :
 իսկ Տառաւորն է Չարն շարուն . Չարն
 շարն սորուն Բարն շարն շարն շարն
 Բարն ի Տառաւորն . է սորուն . Չարն
 շարն Բարն շարն շարն շարն
 Չարն Բարն շարն շարն շարն
 Չարն Բարն շարն է Տառաւորն ի
 Չարն Բարն շարն . որ շարն Տառաւորն
Ժ

Ժողովուրդիս գործածակն . յիստե . եւ զ
 այն եբբն ընդ աստիճան ընկածով ծա
 ւակն ի յեղի-կորսնի . ԳՅ . յոր ինչ է
 շուրճ Գորշեվ . որ ինչ է Գորշեվ է Գ
 երեվ . որ ինչ է Գորշեվ է Գորշեվ .
 յորտե՛մ որ ինչ է շուրճ Գորշեվ . ԲՆՁ օգտ
 անի . որ ինչ է Գորշեվ յի է Գորշեվ . յեղի
 վ . որ ինչ է յեղի . է Գորշեվ . եւ որ
 ինչ է Գորշեվ է յեղի . Ե՛ որ ինչ է Գորշեվ
 ոչ աստուծոյ է յեղի .

յոր ինչ է
 Գորշեվ

Տրամաբանիս (որ եւ աս է յիստուրբ-նո
 լի-ն) է որ յաւանտանսն ին անկորար . կ
 շեղ յեղիսոյ ճանայ որոյ շո՛ք եւ ըն
 վոյն հախա-հորտն անկանի յորտայն ան
 ինն շիտուրտուլ եւ շիտուրտուլ կոյրն
 ի յեղիսոյ անկանի կոտորակ բարտուրտուլ ըն
 ան ի հարցանիք չո յայտնիցե . է շու
 րճոյն ճանտանսն . իսն էլն է Գրտելով որ
 ուր իտուրտուրտուլ է ան . անկեւ ոչ զ
 րեւ է յայտն-գոյն աստանսն . ուրտե՛մ
 շուրճոյն է ոչ Գրտելով . Զեղանայ

և յայնմ լինի ստեղծումն և զժողով
 որ ասէ, և լինի խոյրաւանս. և ոչ ոչ
 որ զուրի երանել շտաղաւ. զի անհ
 օրինակ է թէ շեղուցանելու էր ի բար
 կուսիս ասն, և ճարտարն ինչ յողորմ
 լի, իսկ անշեղուցանելու էր. և ճար
 տարն խոյրաւի. որքան ոչ որ զուրի եր
 օրանայ. Զի անարկուսիս անս է այսին
 որ անարկուսիս. որք զուրի ասան
 իսկոյ քոջ ան ոչ յողմ, բայց թէ բարեկ
 եացի որ անդէ լինի ինչ զժողով. լի
 չէ թէ կանոնի հարկարարի և զյաճառ
 զի լինի յողմ. իսկ թէ ոչ երեւի կար
 յի խոյրաւի, լինի իսկ. որքան ոչ որ
 զուրի բարեանայ:

Եւ այս անդէ է, չէ որ անարկու
 սիս անարկուսիս թէ էր անար
 կան ճշմարիտ. ոչ զուրի լուծանիլ.
 Եթէ էր անար, կարէ լուծանիլ թէ
 անար ինչ, զժողով անար. ոչ յայ
 է ի անդի օրինակ. որքան կարէ զ
 արար

անհրաժեշտ է բան . որով
 պետք է բանք ՚ի հակա-
 կան . որքան կարելի անբացայտել
 ծանին . Եւ այս լինել կարի շատ
 օր . հետի՛ էլի էրի կարելի . ստորակա-
 տել բարձր հասակորդի՛ ՚ի յոր կ-
 անաւ բազմեալ շորովիւնք բան
 էր հարին : Եւ իհրաք . էլի այս լինել
 ոչ կարի . շարասիւնի՛ թէ անտեղ
 հակաակորդի՛ էն իր երկբայ-
 նի . Եւ իեզձեւել ոչ հասարիք . կան թ-
 վարանք . Բայց ինչպեայտեւ
 շարասիւնի . Եւ իհրաք՝ որքան
 կարելի է շարասիւնի . թէ՛ յա-
 կարելի ոչ հետեի՛ն Եւ իեզ-
 պայանի՛ն այն . շար հակաակորդի՛ կ-
 օր . Զորորդի՛ լինել շատ . Եւ հար-
 Ի

ճԻԿ

123

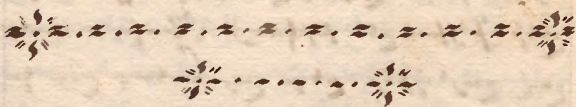
եւ շէ իւրաքանչիւր բան . շրջա
 աւել եկել հսկանաւորսն . կոր
 քաւ և ըստ օրինակ լաւձանդի .
 և ի յին իւր ընդդէմ իւրոցն
 Ինչ ինչանց բացայայտութե
 անցանդիսն :

 անձնաւորսն ի բան . որով ծ
 րարանն իման ընդ և ը
 քաւ ընդդէմս իմն շրջա . շրջն
 աւել բնաւ բանց . և սոցորաւ
 ոց իւրոց շէր-խընդեկ . և ոյ
 լիս ի իման իւրոց . նախ . սան
 լով շրջնիս ընդ լայնանս . ըստ ի
 անց շէրտեւ . որչես շէ ըն
 քաւ ի շրջնիս սանչընդեկ . ի
 Կ

43

Կարգիս շարժելի և ինչ ճարտասանը :
 Երկրորդ , սանկով շարժարդանն .
 որ է բնուց իրոց լատարարածուխու
 սոցիոց համարոց բովանդականն .
 և վերանշարժ : Բայց ինչ զշարժ
 շարժ արտի . զի ի քիմիայն ի
 արտարածու ՚ի շարժանն յիշարանն :
 շարժ սանկով ՚ի բարոց արտարածուց
 ևս կարգիս շարժան վարժանն ՚ի ճարտ :

Վախճան երկրորդ մասին
Ճարտասանութի :

ՅԱՆԱԳՍ ԵՐՐՈՐԴ

մասին ճարտասանուէ

Այսինքն՝ յաղագի ճոխաբա
հասկան:

Գիտք Չորրորդ :

Յաղագի իւր լինել էր ճոխաբանու
սկան: Եւ որ իրեն յարկան ոչոյ
մանկ հարին :

Գլուխ : ւա :

Ոխաբանու թին է յարմար
ուրաւորութիւն լայն լայն լայն
աւել տարբերութիւն: Այսն է իւր
որանաւորիւն ի իւրաքանակով որոշու
մար տարբերութիւն: Այն էւ որ ճոխաբան
որ գի
տիս կարի լինել էւ տարբերութիւն
հասարակ է

126
ՀԵՆՐԻԿԻ ԿԵՐԱՅԻ ԶՏՈՅԵԼ ԵՎ ԵՐԱՆԻ ԵՎ ԵՐԱՅԻ
ՏՈՒՄԵՆՈՒՄԻ ԵՆ ԵՐԵՎՆԻ Գ. ԿԱՊԻՏԱԼ
ՄԵԼԵԿՈՒՄԻ ԿՆԻՒՄ. ԵՐԱՆԻ ԿՆԻ ԶՏՈՒՄ
ԱՆԵՆ. ԿՆԵՆԿԱԲԱՆՈՒՄԻ: ԵՎ ԲԱՐԱՆՎԱՐ
ԿՐՈՒՄԻ. ԱՄԵԼԵԿՈՒՄԻ ԿՆԵՐԻՒՄ. ԵՐԵՎՆԻ
ԱՍ ԺՆԻՒՄ. ՂԻ ԶԱՐԳԱՍՏԻՆ ԱՄԵՐԻԿԻ ՂԻՍ
ԿԱՐԵՆՆԻ ԿՆԵՆԿՈՒՄԻ ԿԱՅԻՔԱՆՈՒՄԻ. Գ.
ԻՅԻ ԱՍՐ ԵՎ ՍԵՐԿ, ԱՅԻՔԱՆԻ ԳՎԱՆԵԼՂԻ
ՂԵՐԱ. ԵՐԵՎՆԻ ՂԱՐԱՏԱՆԻՆ ՂՆՈՒՄ ԸՍՏ
ԽՈՆՈՍԿ ԱՐՏԱՅԻ ՏԵՐՏՈՂՈՒՄԻ. ԿՆԵՆԿ
ԲԱՆՈՒՄԻՆ ԿՆԻՒՄ ՏԵՄԱՆ ԸՍՏԻԿ. ԱՅԻՔԱՆԻ
ՏԵՄԱՆ ԶՈՒՄԲԱՆՈՒՄԻ ԿՆԵՆԿՈՒՄԻ ԵՎ
ԿԱՅԻՒՄ ՏԵՄԱՆ ԶԱՐԳՈՒՄԻ ՂԱՆՎԱՆ ՄԵ
ԿԱՐԱՐՈՒՄԻՅ. ԻՒ ՏԵՄԱՆ ԿԱՐՎՈՒՄԻ ԱՐ
ԿԱՐԵՐՈՒՄ ԽՈՒՅԻ. ԵՒ ՏԵՄԱՆ ԿՆԵՆԿՈՒ
ՄԻՅ ԲԱՍԻԿ ԵՎ ԱՍՏՈՒՄԻՅ ԿԱՅԻՒՄ. Ա
ԽՈՒՄ ԲԱՐԱՆՎԱՐՈՒՄԻՆ ԿՆԻՒՄ ՏԵՄԱՆ ԵՎ
ԿԱՅԻ. Գ.ՈՒ ՏԵՄԱՆ ԸՍՏՈՒՄԻ ՂԱՐՎՈՒՄ.
ԵՒ ՏԵՄԱՆ ԿԵՐԱՏԱՆ ԲԱՐՎԱՆՆԻ. ՂԱՐՎՈՒՄ
ՂԱՐՎԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՆԻՅ ԵՎ ԵՐԱՆԻՅ
ԱՅԻՒՄ. ԱԶՏԱՆԻՒՄ. ԵՎ ՂԱՐՎԱՆՆԻ. Ա

127

Տի
 Զարևարդար . որդի . բարեգոյն է
 սել էիեղեցի . 7 ծառ . սղխաբան . թան
 սղխու . Կլար . թան Կարգար . և այլ :
 Վեճարդար . որդի . լաւարդ է սել
 բարեգոյն . թան բարի . հշորարդ . թան
 հշոր . և այլ : Զարդար . որդի . լա
 ւարդ է սել . Բարդ . թան Բարդե
 ցեռ : լաւար . թան լեցեռ . շերեղեցեռ
 թան սելաւարեցեռ . և այլ : Իսկ է բա
 րեղ բաւս . Եւր ընթելի էն հեղ
 րաւարդ . Գեղեցի-Հայդար . զարեհ
 արդար . և յարդարդար : .
 ~ ~ ~ ~ ~

U իւր բաւի . որ զերեկեկե
 սա ճարտարացաւ բարի է ե
 լի . 7 . սնտարահան . Իրաւարդար . և
 սնտարեկեկալ . Զսնտարահան սելի
 և

45

Ան հոգեւ շու րեկոյ . ոչ քաւթն եր
 րակ շեռ եղբոց ոչ . կամ այստե .
 կալ շտորոց յանկանկ . ե ոչ շտորոց .
 երեւոց . զի կանկեաց շտորոցսն
 ինչ . որոն . քաւթն երակ . վաւել
 յաւազ . ե եւայտեւ որոն . հոյսե
 շեքումն . ք . սասարի սիրակ . շտորո
 յաւազ . ե յոն որոն հոյսե շեքումն .
 Երբոր զի վաւելումն . որոն . յիսե
 կրնաւորակն հասարակումն է ճաշե
 որումն . փոխանակ աւեաց հասարակումն .
 Ե յի կապ . շտորոց շոյս շտորակեաց է
 ճոխումն . փոխանակ աւեաց . շտորոց
 շտորակեաց . ե ոչ . Պարտեքումն զի
 վաւելումն . ճաշ . յարձան բաւ ինչ որ է
 յարակ սոյ կեկումն . սասարի ոչ
 ում կեկումն . որոն . Պարտեքումն եր
 ի վար . սին հարակն իւրն . կամ այս .
 Պարտեքումն ի իւրն շտորակե . կաւե
 զի . ե . երեւ . բաւ ինչ որ է յարակ
 սոյ աւեկումն . շտորոց այլումն .
 կե

կենդանաց . որքան . որքան զարգացան է
 անպիտ . նախ և զանոթ էն և զարգաց
 բան նախն . կամ այսպէս . լուսաւոր և
 անխաւան է ի խնայութիւն . և այլ . ի քրքր
 սինչ բան ինչ . որ է յարուսի անկենդան
 ւոյ ստեղծ . ստեղծեալ ստեղծ կենդան
 ւոյ . որքան . կէն . պիտեւի է գործաւան
 շին պիտաց . ի սահման երկրաստաց .
 և վն գլորման կանխար զորքի ու հոյ
 ողաց . Չորրորդ . յորժամ բան ինչ . որ է յ
 րուսի ստեղծ կենդանաց . ստեղծ ստե
 ճի կենդանաց . որքան . Քնդանանքն է
 ի ստեղծար անոնց . և ճանտ շէրոնց . կամ
 այսպէս . Վարդն է ի ստեղծար ճանտնց . և
 ի ստեղծութիւն ստեղծութեաց բարոյականաց
 էւ յանդր-բերութիւն ստեղծարարի զ
 ճանտ շէրոնց . նախ . զի ի նոյն կորի
 անճանութիւն ինչ բարոյականաց . որքան
 ոչ է ստեղծ . պայծառ անոնք էն անճան
 անեղ զի . և զնոր ինչ էն այլ որքան .
 է զի ոչ գործ անճանութիւն անեղաց իւ
 կան

Կանոն : Եւ սուր Գրեցի Եւ զի սեպտեմբ
 բարձրանաւ . որ զանկ լինու . ոչ շնորհալի
 սուրբերի Ի Եւսեպ . այսպէս . լի Ի Եւսեպ
 Եւսեպայտաւն զիս Բարձրանալ Եւսեպայտ
 Կրիս Եւսեպայտաւն զայսոսի . ոչ . Ի Բեւ .
 Եւ այլ . Ո՛ՐԳԻՆ . Քիչ Բարձրան . Եւ ոչ
 շնորհ . որ սեպտեմբայ Ի շնորհանայ աղջակ
 Իսկ Ի շնորհալի Եւսեպայտաւն ոչ Կրիս այնչիս
 Եւսեպայտաւն . այլ . սուր . այսոս . Բարձրան
 Ինչ Եւսեպ . որ սեպտեմբայ Ի շնորհանայ
 աղջակ .

Իսկ Եւսեպայտաւն Եւ . յորան Կր Եւսեպ Գրի
 Եւսեպ Բարձր Եւսեպայտ . Ո՛ՐԳԻՆ . լի Կր
 Եւ Ի Զոզան . այս Եւ Ի Կր . Գ . Եւսեպ
 Եւ Ի Զոզան . Եւ Եւսեպայտ Ի Կր . Կ . Եւսեպ
 Կր Գրեպայտ Եւսեպ . Ո՛ՐԳԻՆ . Բարձրան
 Կր Եւսեպ Զոզան . Գ . Զոզան . Բարձրան
 Ի Զոզան . Գ . Զոզան . Եւսեպ . Եւսեպ
 Կր Կր Գրեպայտ Գրեպայտ . Ո՛ՐԳԻՆ . ոչ
 Եւսեպայտ Եւ Զոզան Եւսեպ Կր Կր . ԶԸ
 Կ .

ՏԷ

136

Կեանքի քրտնոտն . Գ . Զարգացանք . պրպրան
 եր ոչ սակն շնոթ քանակոր . Գ . սեռասա
 եմ կամ սքան քոքանակ պեռակի . ոք քոն .
 սքրննեացն հանց . Գ . սքրնն . կերպանի
 սուղեպի . Գ . երեվար . կամ սին քոք
 նակ քաղնայ . ոք քոն . Բարեմսի պալ
 եայ շեղ . Գ . թշնամի . կամ քաղնակ
 քոքանակ սոյ . ՂՐԳոն . Էնք սասցանայ
 քալ սա յեղ . Գ . ե . սասցի ն . կամ
 սիակն քոքանակ իրն . յայնմանի քաղն
 սեղայ . ՂՐԳոն . երկր ի՛ ելնի՛ քալ
 երա . Գ . անէլ . վարկանցան երկրն
 թշնամայ . Գ . սասքրն . Լրեացն ան
 ճոքն շեղանի . Գ . ան ճոք . քե
 կա . կան . Գ . սոքոն . կամ երկրնայ
 ճ քոքանակ հեռեկայն . ՂՐԳոն . Էնք
 եայ շեղարն . Գ . քոքեա . ՂՂԵԵԵԵ
 Գ . սասան . վան զի՛ ճոքակննի եր
 վարիննեղակ քոքանայ . ե յարեցաննի
 ճան .

Լ Երբանանանիսն է . յարան կի՛ պա
 ճա

48

Գրեալ քրիստոսի սերտորժումսն անան
 թ . որդոս . ժողովի քաղաքացոց շինոր
 քաղ . Գ . Բողո . Քննչի քաղաքի
 ցառցի շնորհամու բառացառի ժող .
 Գ . անթան և ան սերտորժումսն քրիստոսի
 արքայութի անանթի . որ եւ ար Վերայ
 եւնի քրիստոսի թանցրացեաց . որդոս . ան
 ընդամսն ընթանելու արքայութի . Գ .
 եօրեան . Քննչաշնորհումսն քաղաքի ի Բ
 Ե . Գ . անհնազանդութի . և ան ժողովից
 քրիստոսի քրիստոսի անանթի . որդոս . ըն
 թեանց շ շողոս . Գ . շ Գրոս արդոս . ան
 թի շ ճոզութի եւ շ ճորդարթի . Գ . շ Գրոս
 նց . և ան արքունիկոս քրիստոսի արքուն
 անիկոս . որդոս . երբեմն Ենն համար
 թիք ան թաղաքացոսն . Գ . համարեաց
 եր . թեանցիկի ընկալա երբեմն ըն
 Ենն հայրաբան . Գ . թեանցիկեցի .
 և ան արքայոսի Գի երեւ արքայեաց . որ
 դոս . Ենն եւ հրքայութի ի համար քաղ
 ահար սերտորժում . Գ . արան սերտոր
 սի .

27

Բնական հասկացողի հանձնարարութեամբ
 Գործարարութեան ստեղծողն ինքն ինք
 երկ շինուց . Ի գործարարաց . ճանաչել
 Խնայողաց զձեռն . արարել . հարցն . և
 արդ . և . . .

Փորտեւորութիւն է . յարամ Գիտ Գրո
 անտարե . հանձնարար . երկն արե ին . Եւ
 Գոր . յարարաց Երկարութեամբ . Գիտ ար
 արց արդարանար . Խորտեղան Երգարարե .
 Ի . Երայի . Եւ . Եւ սի . արարելեի Ե
 Կարգութի . զի Երկարութի զհ
 արժ Երգ արարել . Երգ արարեւ
 արեցելոյ յարարելու . Իսկ Գորտեւորութե
 ան է արե Ե Երեւն Գիտ յարարել ան
 ար . Եւ Երկարութի Երե Երե Երե Եր
 Երե երե հանձնարար . Ե յարե . արար
 ար է ար . արարել զհարց Երե Եր
 Երեցիե զարարան . Եւ զի զարարե
 արի արարել զհարց Եր արար Ե Ե
 Երայ արարելու ին . Երե Երեւն Եր
 Ե Ե Երայ . . .

149

Առաւորացի զոմարէն է կերպարանս բ
 աթ առաք. աւի նշանակել զի քն ընդ
 ճանապարհ բնականի ճշման նորն արժ
 ան. ի ինքնու. կախաւ. ճշտել. եւ ի
 զի ի ինքնու. ճանի կախաւ. եւ
 ոչ ճանի ի ճանել. շարժել ճշման
 արին ինքնու բնական. ի այսոյնի. առա
 ւել ը նմանութե բնական ճշմանայ այ
 նոյնի. ճանապարհ է աւի նշանակել զայ
 նըս բնական ճշմանու. ի աւ արժ
 ժէ յանդարտութեութե. յարան ճշտել
 ինչ որ է յարանի. ճայ կենդանայ. ա
 արժ այլանս արան ոչ է յարանի. որք
 ինչ ար. բանաւորացու այսոյնի զ
 ճանել զի ին. որքան եւ կանին. զի զի
 յանդարտութեան ոչ արժանի. առան. .
 այլն արժ. ճի. առաք.

~

Առաւորացի զոմարէն է կերպարանս առաւ
 որաւորացու այսոյնի սովորութե նոր
 թ. Բի այլն ինչ. առաւոր. ճանապարհ
 թ.

Թի. որպես. Հայրապետ պարտա շնորհ
 եկան. Բիլ առկայ Տայրապետն. կամ Եւ
 լրկեանս առջ Կրօնաւոր. Բիլ առկայ
 լիցանս. Վի Վ լիցանն որ լրկեանս
 Կրօն Կ ապրի. Եւ Տայրն որ սպանուա. Կր
 յառա Կ հօրն. Եւ Եւ ոչ լրկեանս լի
 շանն Երկն ոչ երկ աչքն. Եւ Կրօն լի
 սի Տայրն Տահաւոր. Վասի Եւ Տայրն շրկե
 ցեալ լիկեալ յաճախանցն. Եւ Ի յայտարար
 Կրօնաւորութիւն Ի յարտ լիկեալ Ի յեան
 լիկեալ. Եւ ոչ աչքն Կ լիցանսն. Եւ Կ
 լիկեալ Ի յեան լիցանաւորութե. Ի Վեանի
 Եւ լի Վեանաւորաց. Եւ աչքն. Եւ որոս

Ի յայտարարութեան Երկն. Եւ
Լ Երբ որոսն Եւ յարաւանան Ինչ որ
 որոսն յարաւ Եւ յարաւորութե Եւ որոսն Եւ յարաւ
 շուր Եւ Ի յեան աչքն որոս յարաւորութե
 երկն. Եւ Կրօն Եւ յարաւ Եւ յարաւանան որ
 որոս որոսն աչքն Եւ յարաւ. Եւ Եւ յարաւ շուր Եւ
 Ի յարաւորութե Եւ յարաւ. Եւ յարաւ Եւ յարաւ
 յարաւ որոսն Եւ յարաւ Եւ յարաւ Եւ յարաւ

այտալ. ք. շինի ունեց անց . Քրիստոս
 որ ընդ արարանց յարանկ Եզրակառնիէն Եւրոպ
 Եզրակառնիէն շարքիւն Ի Երեսն արջ որ յաւ
 սկիւն արարայն . զի արարայն յաւսկիւն Ե
 Եւրոպ . անհասարակ հասկիւն . հիւնայն . սաղի
 շը . սաղիշին . հասկի . Ե հասկիէն Երեսն .
 Ե զի քիչ արարայն արի Երեսն . որ ք
 սկիւն շարքի Եր Ի Եւրոպիայի արարայն .
 զի Ի Եւրոպիայ Երեսն Ե Եւրոպիայի հասկի .
 Ի հասկի սաղիշին . յաղիշին հասկիցն . Ի Ե
 Երեսն Եւրոպ . Ե յաւսկառնիէն Եւր Ի Եւր
 Ի Երեսն արարայն Երեսն Եւրոպ . սաղի
 Ե Երեսն Եւրոպ . Ե հասկի . Ե սաղի . Ե
 ունեց Երեսն . զի ունեց հասկի Ե ունեց
 սաղի . զայ սաղի սաղի Ե սաղի ունեց . որ
 Երեսն . զին ունեց արարայն Երեսն Եւր
 ք. շինի ունեց . կամ սաղի . զին ո
 նեց Երեսն յաւսկառնիէն արարայն զայ Ե
 Երեսն . սաղի . զին ունեց Եւր
 Եւր Եւր . զին ունեց Եւր

յլափորումսն՝ որ հասցին ՚ի յա
 ստանալու . ք. ՚ի բան . եւ զ
 եզր . որ հոգին . այլաբանութի . շրջ
 խոսումսն . անդրելումսն . վերադառալ
 եւ հեղանութի :

Լ այլաբանութի որ եւ սոք
 է՝ յարամ այն . որ ի հանի ՚ի բա
 նի . այլ ինչ է յայնմանի որ ի հանի ՚ի սոք
 քանորում . որ գոն . լիցոյիս ճանրու
 մի ճանրան . եւ զ՝ որոյիս ցարաշումն
 շրջ . եւ բռնեց հոգին կարե սասանց
 եւ շարաց որոյ լեռնանայ սանց
 լորեւոյ սրով կամեցեցոյ Տն . Քրիստոս
 որոյիս անտիկնութի . եւ զ՝ որոյիս
 անլուրումսն . եւ վաստեց փրճումն
 կարե բանակ շտրե Տրոսոսն՝ որոյ
 սան լեռնանայի . կամ այսպէս :

25

51

Հօգնեալ է երոյ ընկալի զս. Գ. և
 լաճանք ընկեցին. կամ այդեւ. և զ
 իւրի զիս պարտ լաւոյ. և զ ընկե
 ցին զիս սրտանք խոսոյ. և զ իւր զի
 քաւրանցի զ իւրան իւրի զ իւր. 170 է.
 Լաւի զ յարագանցի. Բազմանց. զ իւր
 իւրի զ իւրանց. Քաւրանքի
 կուրի 4 է ընկեցանց. Բազմանքի զ
 իւր Բազմանք Բանք Բազմանք. և
 Եւանջիւն. Քաւրանք. Լաւի. Բազմանք.
 Կաւրանք. և զ իւրանք իւր Բազմանք.
 և իւրանք Բազմանք զաւրանք Բազմանք.
 և զ իւրանք Բազմանք. զաւրանք
 Բազմանք. և զ իւրանք Բազմանք. Բազմանք
 իւր. զաւրանք Բազմանք սրտանք Բազմանք
 Բազմանք Բազմանք ընկեցին. Բազմանք
 Բազմանք Բազմանք Բազմանք Բազմանք
 և Բազմանք. Բազմանք. և Բազմանք.
 և Բազմանք զաւրանք Բազմանք. Բազմանք
 Բազմանք զաւրանք. և Բազմանք. և
 իւր զաւրանք Բազմանք ընկեցին. Բազմանք

Ընդհանուր շնորհակալություն չուն
 չունիք և չի յարձանատի հանդիստ չա
 փորձությունն ի ներքին շնորհակալություն
 յառի՛ և այլ. Բացով սրբաբանություն շնոր
 քանի կեցայ. և ազգիս համար նորի՛ զար
 կեցայ. այլ պիտոյի՛ անել. և զարգով
 նորի՛ սրբաբանության. Ջրաբանություն երբե
 ճի՛ սին սուսանել նրբանայ. և զնորի՛ն
 նայ. և առ նորի՛ն սրբաբանություն. որպես՛ ի կե
 ջե՛ և կեցիս. և ի հոգեկո՛ւս. Գ.
 Երբեքանայ շնորհակալություն հարա՛ իսկ. և
 կանոն. և իսկ եղև նորի՛ն նորի՛ն. Գ. Նոր
 լի՛ սին եղև նորի՛ն սրբաբանության և զարգով
 նորի՛ն սրբաբանության.

Շնորհակալություն է բան. յարձանատի է ինչ
 որ կարելի անել է նորի՛ն սրբաբանության
 և ի նորի՛ն սրբաբանության. որպես՛ ի յար
 զանազան կեցիս. և ի նորի՛ն սրբաբանության
 բերել հոգեկո՛ւս. և երբեքանայ շնորհակալություն
 Գ. և ի նորի՛ն սրբաբանության. և ի նորի՛ն
 սրբաբանության. և ի նորի՛ն սրբաբանության.

ԺՂ.

և՛

և ՚ն ծագելն արևոյն . զայժառայսս .
 ԿԿ ասելոյ որ ի շէ . Ե զընտրու
 թիւն ինչ լինի յարի . և ասանց յար
 ճարութեան . ինչն ասելոյ արեւոս
 թիւնսս

Սարեւունն է՛ յարամ շքովն . և աս
 յի Բեւիան կարտ Բասիցն . որ Կոն .
 Ի յասելն որեւն Կոնիսիսից . որ աս
 յի Բեւիան զիսս ոչ արեւն . զարեւոս
 շէն Կոնիսիս Կոնիսիս արարեալն . կամ ասոյ .
 Ո՞ր արդար ինչն Կոնիսիս արեւոյ
 զիսս Կոնիսիս Կոնիսիս Կոնիսիս
 արեւ զիսս Կոնիսիս Կոնիսիս արեւ
 Կոնիսիս

Սարեւունն է՛ յարամ զիսս արեւ
 Կոնիսիս , յասելն Կոնիսիս զիսս արեւ
 Կոնիսիս Կոնիսիս Կոնիսիս . և զայն . որ
 է՛ արեւոս արեւն , արարեալն . Ի յաս
 եւն . որ Կոն . Կոնիսիս Կոնիսիս . և
 արարեալն արեւ զիսս արեւ . արարեա
 Կոնիսիս արեւ զիսս արեւն . և կայժառայսս .
 և

և որք ի սոցա գոյն յան զ ներս անկոյն և
 իսկ ՚ի հոս զեցոսցանէն՝ հիմար . հարչե
 յեան յակերս . քիս ասելոյ նիհար . կամ
 սո . հարչե երևի աչաց . փոխանակ
 սելոյ . փոքրիկ .

Մեքոսին է՝ յորում իբրև ի մանչ հը
 շմար ետանից . և ի մանչ եղանակ
 որք փերման շեկոսցանի . որ գան . և ի այր
 յան անշարտ ասանի շհարտուտ սի
 օրք շար . որ քետակ անասինուտ
 շե ՚ի գոսցե ի սոցա ասիցե շեղ . կէս
 վշ շեբեանուտ կրօնարկու այսինի
 որ ի սոգան ՚ի փճարտի . ճանչանի . և
 հակե . և սա ասոս հետշարակոյ շեբ
 լևեղ նիտի . կամ սո . երանի որք ասե
 հիմար այսինի . որ եացսեղեղ շճան կե
 անկան . շէ փիշեմ աղսիս և հակմար
 յոսցե . կէս . երկուտ ետի շեղ երկը
 կանաղիք շճոսանի . շարս փէ ի մոյ
 և փին շարտարիկ ի սին յարմարե շմ
 սո որ ի սե փանի շարե ելանի ի շ . քի

3-

Զ Եւ ի Երուսաղէմ ի համախառն
 լինելու սուրբազան շաբաթաց
 ի հասարակեւ եղանակեւ խօսելոյ . եւ ի Եփեսոս
 համախառնութեան լինելու սուրբազան շաբաթաց
 սովորելի կերպի խօսելոյ . Զիստ արքեպիսկոպոս
 զի սուրբազան փոքրութեան . զի կորեւ յայն
 կողմէն բաւական կազմելու զի զի ինչ առ .
 Տիբեթի արքեպիսկոպոս . եւ այլ .
 եւ ինչ . զի կողմէն բաւական յայն արքեպիսկոպոս .
 Բայց ինչեւ սուրբազան փոքրութեան . զի սուրբազան
 փոքրութեան զի սուրբազան ինչեւ փոքրութեան .
 սուրբազան . Հարկ Բարձրագոյն յայն . Եւ
 զայն ինչ յայն . զի ինչ ինչ
 լինելու . սուրբազան փոքրութեան բաւական
 զի ինչ . զի ինչ ինչ սուրբազան սուրբազան
 իսկ

Տիկ
 Խոսիք . որքան . Չորս այս արարելու է հե
 բով . Եւ այս իմն և շարաց . Չեղծ
 Տարբարանեալսն է երկեակ . Բ . Բարեց
 և որիսսարաւից . Չ ևս Բարեց լի
 սին երես եղանակս . եւս ի՛նքան սա
 կցաւի . որքան . Ազանի՛ սպանի՛ ոչ շե
 րան հոգոյս . ՄԼ շարակի՛ Ժեւոյս
 Չարե . Բ . Բարս . սպանի՛ սաակցի՛ սա
 լիւնի . Երկրո՛ւ ի՛նքան Բարբախտ . ո՞ր
 քան . Երկրո՛ւ ճակից . սանդից . արարից
 կործանից . Չարե ի՛ Բար Բարեի շարի
 սղե և . Երկրո՛ւ լիսի՛ ի՛նքան Երեսու
 ճարից . որքան . Բիտեղով սոյ շարե՛ լի
 խոյ իցես . Բ՛ Ժեւեղով շարո՛ լիւնից
 շար խոյիցես . Չարե սաակցի՛ն արարի
 երս հանձնարի՛ն երեց՛ ճի՛ն :

.

.

.

3-

Չ յետքն որչ կազին աւարկոսեմք ին
 ինն . որչ կազին վերակեկեաւն .
 Հանգարժումն . Բարզեթումն . Հան
 րորկումն . Չարքաճումն . Հարգեանդ
 ինն . Հանճումն . Բարզեթումն . Եւ
 րանարթմանումն .

Վերակեկեաւն է յետ ինն . յարամ աւար
 ւանն Բարզեթն է յոչ եւ ի նոյն Բա
 ւտ աւես շէրզեմ . որքան . Չոր յարգե
 ղոր խոսեա ղոր քոթեւ . եւ ղոր շղկեկե
 ւս . շեւանն է քանս քանակն յեղ ղ յ
 որն եւ շիմն երկեայես .

Հանգարժումն է յետ ինն . յարամ
 Բարզեթն է ինն եւ ի նոյն Բաւ յարկն աւար
 ւանն . որքան . Հարակոյն խորսեկանն
 կարս քեղացեկն Հարկաւանն . Եւ
 քեայ ան զանակն Բարժեթայ . սգայ

Վարձուստ աշխատանքից յերայ իջեա-
 ցըն . հարկեաց շեանի վասնի հարկեմ
 եաց . ողբաց Վարձանմանէ վայելչաւոր
 և գեղադանն գաստանի արարտես .
 աշխատ վարեաց շոյն վասնի հարկ
 եացեաց . . .

Բազմեաւորն է յի ինչ . որ բազմ-
 ոյնի վերակրկանէ ևն համարականէ որ
 գան : Որ շրկեացնի հարազանորն վայրէ է
 քեանկան արտադին շոյն ևսիսհայր -
 ինչն անհաշուարարէ . Որ էն ընդ
 ճիճիս լեզիւն բարեբեւ և բեղմնաւոր .
 ինչն անհաշուարարէ . Որ կարեաց ևսի
 ետեաց շրտին ընդ ինչն ևսին . ինչն
 անհաշուարարէ . Որ է որ այն ընդակեր
 րի և ընդ գրիի ի ինչն ևն վասնադաշտ
 եի յայտանէ . ինչն անհաշուարար
 թեան . . .

Ղուսնադարկանն է զուստիցարարն բա-
 ւոյ . որ կարէն ի՞նչ անի ցուցանել զածիւ
 ւանքն բանի . և ի՞նչ անի վայելչացուցան
 ել

Եւ շոյն . եւ այս վիճի վեցեայ եղանակոյ .
 նախ աւլանաք . որպէս . խօսեալ եւ խօսեալ .
 ոչ մտի շինել զլոյս . ոչ մտի ցոյց
 Եւ զայս Ծարարեալսն . եւ ինչ վիճի
 Ի յեան համայնեանք բարեցի . որք եւ ի զ
 կրթան . եւ ի վարձանի . որպէս . Շարատեոս
 եւ աւելորդաբան երեսի հարտորդ այս
 երազարժ եւ շարտեոս . եւ ինչ վիճի ուր
 արաք եղան . բարե վերահիշեալ թե ինչ
 յես վիճի վերահիշեալ . եւ թե աւել
 աղես . աւելոյ ոչ ըսց եղան . եղանակաք
 որպէս . Սրահարաթի վիճեալ զայս զարա
 եկաց երեսից հասար . աւելոյ ոչ հա
 սար այս պարտեայ . որ յեւրոպոս
 աւել հասար ի խօսեցան . կէտ . որք եւ
 երես ի խօսեալսն . կաք յարա ընդեկե . ա
 կայն աւելոյ արեւելոյ . Չարտե վիճի վ
 րահիշեալ եղան . բարե . բայց շին այն
 սարեց . որպէս . Օգրակարագոյն է ի իւր
 աւել զ համայն այլոյ զան զայս . աւել
 օգրակարագոյն է ի իւր հնազանդելն .
 216

Հիսուսի արարած կաշի արդեալ զի զեր-
 ժեանս արդիս կարտա լիկոյ . ոչ զի
 ինչի կ՛մ գործարարեցէ աւանդոյ . ո՛ր
 քոն . 2 յիշ դասս հեղաշարհոյ՝ ե հեղ
 արկադեաց . շիշ երան ճարտարեց .
 ե խաւթս աւանդոյ բաղճազան քովս
 առնալս դրոսարեցի . էն կ՛մ գործարար
 եցէ զիջոյն . ո՛ր քոն . Չիտորսեւ կոչս
 ճարտար . քովս է ե դրոսարեւ . ի հեղ
 արկոյ ե յամ սոց . առն քովէ ե քոն
 ուստեւ . Վիտորսոյն լիկ զեր-
 ինչ շիշոյ դրոսարարեւ . ո՛ր քոն .
 2 ինչ առնի՛ ե զերջան շիւրճիս ճար
 արկան ճարտար . զի ես ոչ կաթն արարի
 քովէ զոյ . առն . շիշ առնի ե ի զերջան
 շիւրճիս ճարտարան արար քոն .

Մարտիրոսաբէն է յիս ին . յարուս յաճար
 կէ յիշ ինչ բաւնի . իսուս բաւի . ո՛ր քոն զոյ
 զարկն առնի ի կեանս իրեւրդոյն չան շիշ
 երս . ես բարի քոն ճարն ոչ կարեւ անցուցս
 եւ շիշանս . կ՛մ սու . Ըր ոչ իսուս ի յաւ
 ին

Եւ ի զայն . ոչ կարէ կեւլ ասանց ի զայն .
 շէ յար սովոր ասինքն ի զայն . շէ ի սոցիւլ
 սըն յինքնանց կարգել ՚ի ծառայութեան
 ի զայն

Յագրեցաւ զայն ի ին իմ . յորում ՚ի եղև
 ունք բանի քոփոխիտ հոյզդ եղևոյ բառի .
 արքան . լիկառ արարի շէ ի զ ծառայելու
 հոս . զարմաւան ի զայն . անկար ՚ի սկզբն
 անան արարաւին . հեղեկելով ի զայն հե
 սոյս յայն . զայն կերպելով շէ ի զ զար
 եցոյ յաւանութեանսն . ոչ փոխելով ՚ի ի
 զայն խորտոնացեցոս ՚ի զանազան անասն . ի
 զայն արարացոյցոց շոտփոսն անկել շո
 եանսն ի զայն . ՚ի ի զ յարարեկելով շէ ի զայն
 յայն շարհայ . արքան ոչ ի զայն արար
 շան շարեա քործեցե ՚ի ի զայն . զարտ ոչ ի զ
 ին ՚ի ի զայն

Զաւանանսն ի զայն զարմանք բարան
 եղևանք բառից . արքան . լիկացաւ . զայն .
 բարձրացաւ . անբարձաւ . լիկաւ . ի զ
 զայն

ՁԶԲ

Բարձրաշունքն է համարեցեալ զհարս
 Բարսից . որ ի ծեռն շողիցից շարձին
 Ը ի տեսնս ի նայեամ թամի . որպէս . հասթեր
 ուրբ . և երկայնարուք . սրբութ . և հարս
 թք . շիկերսիրութ . և բարեբարոյութի . իս
 նարհութ . և հաշարութ . և արտակոս
 բնաւ այլոց սաստիկաց ճարհիկն որի
 արտայտ վերինն եկնոց .

Համարսի ծանոթին է . յաւարձումն ի թե
 աշխարհ սաստիկանց ի յերանջարս որոց լե
 բարիկիտ արտիկն սաստիկ . ինչ աւ ի ինչ յս
 կի թնան . որպէս . շրեւտե արտոտ խոս
 հրտականութն շարստ . շրտն շեծան
 Բարստ . իծահաթստն շարստ . և
 շարստ շարստիցաւ սարստարտաց ի զ
 սու . Բարձրութն շարստ . ճարստն շար
 ստանն սիմոյնն արտարտանայ . շարստ
 ստն շարստն սարստ . հարստն շար
 ճարստ . իսկ Բարձր սարստ շար
 ստս յաւարձանկան Բար
 ճե ի սարստ .

Տ-Ը

Qևս որ կազին բացբարձակ . Եւ . Գ .
 որ անամին խահանուսի .
 որոհաւ . աւջաւ . պաւսպաւսի . և
 հազոթանուսի .

Խահանուսի է յն ին . յորում շտեյու
 ցանի . յայտարարական ին . որի յոս
 կարգաց պիտան իմարի կարի . որով շ
 շա ին բացեալ է շէտան ին . անտիւ
 քան յամ շտեյուսին . Ընչ որ
 ինքաւ . որով յայ հոնուի . քարեր յայ
 արտանու . և յայ յայ բերկիւ . Չի
 ՚ ՚ին սորթակ շտիլ բան ոյ . Ը
 սքան .

Տրանուսի է յն ին . յորումի բաց բան
 Կն . Բան շտեյուսի ՚ ՚իլայ բանի . որով
 ինքարի ՚ ՚իմարի . որոյ յորում . պաշ
 ցանու . հասարակում . Ըստիման
 ին .

155.

կրօնը . 4րէն շարժեցող . և արեւ
շտիւսերն . կ'ս . Քրիստոսն շտ
րարն . հասկանալին շիւնչս . արար
ութի շտարարս . շարժութարարն շ
աւերարարս . և ճշմարտն շրօնաւ

ըն 4եղեցիւղարտ : ~~Քրիստոս~~

Տրանցութի և յի իմ արարել արեւ
ճարէ . յարամ իարարելիս հասարակ
4այտնիս արարի իւր իմ . որտե . Քր
ճարն ճարեցողարտ շտար . կ'նն շեղ
արեւ արտ շիւղարտն . կերակարն իւրար
արտ շարկրօնը . 4րէն 4րէ շարժեցո
ղն . և արեւ շարկրօն իարող 4րարտ
շտիւսերն . կ'ս . Քրարարտ արարութի
շտարտ . 4րտի ճարարարութի շարժ
իւրարտ . յարարարտ սիւ արիւ շար
եկարարտ . և ի իւր ճարտ 4արկարարութի
շարարարարտ . կ'ս . Տրարարտ ճ
ճարարտ շարարարտ . արար իւրարտ շտ
ճար . հարարտ արարարտ շարար . որիւր
արտ ճարարարտ շարարարար . արարար

իւ

Ինչ որսէն շ հետեւեալոց . եւ ի սուստի
 Ինչ շայն ժամի կտակ . զի շիտն այն որ
 ԲԷ՛. սուստայի շ կէն յայն .

Էն սուստիտանունն է մե թիւ . յորում թի
 կու թի շինուան ժող թայիս համարիս այ
 Կու . Քիտան թիսն թիւ որոյն քո այն որ
 է կէնուան . որքայն որ է ժամեալ . կամ
 այն . Քիտան սուստայի է սուստիս այ
 շոր ուան . որքան այն շոր ոչ ուան .
 կամ այնու . Ինչ ժամի հարարն սիւս
 Ժամի թիսն Է հրամանա թիտանութայ
 Է համարիս :

.....

Չայն որք կազին թիտան տնուան Ին
 ուսն . որ ստին . սուստանան . եւ
 Լուսանկան . Եւսանկան . շուստ
 Գանկան . հակուսան . համարիս
 Ին .

ԼԻՒ - ՎԵՐԱՂԱՍԻՒ. և երկոյսա՛ն Ի՛յ յաւա
 Վի երես յեւ՛ յայնք բաւարկ յարկա՛ն էր
 Տարին երեւոյ . Ի՛ շարքսրտա՛մ բաւարկ
 աւարին վաճիւ . Եւ այնու աթն եւ՛ս
 եկ . Ի՛սկ Ի՛ յոյլ ճոյնէ՛ր՝ բաւարկ աւերկ
 ք երեւոյ շ հանգիստա՛ն Ի՛նչ . և կ՛օ շ հակ
 ապրաւիւտ . Եւ այնու երեսին եւ՛ս

Կի երեւոյ . աւա

Սաւանաւանսին է յե ի՛ն . յարա՛մ բաւ
 ք՛ յարեւր եղանակա՛ն Գրեկե շնչե
 րեղան՛ն աւերկ . և կ՛օ քոյն Ի՛նչ քոքոթին
 և շեղին . Եւ կ՛օ այս վին քաւա՛կաբ՛ .
 Եւն՛ աւակոյնա՛ն կ՛օ անդոսայ՛նսն վաճ
 կի . Եւ Գոն . որքի եւրին ոչ էր ալաւ
 եկե ոչ վալեւ հարալաւ . կ՛օ ս . Գոք
 ճիտ այն էր կար՛ . վի եւն թակա՛ր .
 կ՛օ ս . եկե կաթն Գոլ աթ . ալ շեղ
 թանարհ : երկրորտ՛ շարաբար՛նսն Կոյ
 քաւի : Եւ Գոն . որ ոչ յաւա՛ն Ի՛ յայն
 աւերկ շինք շնարանակ Գոքոյ . կ՛օ ս .
 եկե ոչ կաթն վաւաւ . ոչ երեւր կա

ԼԻՒ .

անցեալ լուծուլ . կի՛ մյո՛ւ . երեւի զիս ար
 խառնուիլ իստիկութիւն . զոր կարիւրե
 իրարեւն լինի փոփոխութիւն երկուց եւս
 երկուց . զի ե՛րբ որ մեծ ծածկուցայ .
 մի կարգուց . կի՛ մ . յիշցի շտի ծաղիւ
 եւ շարք . եւ ո՛ր շարք . կի՛ մ . անցի
 զիս կողմեւ շարք . եւ ո՛ր թիւ բարեւել .
 Զարգացի լինի մշտնապէս ինչ որ ար
 խառն . իշխութիւն ան մի որ անի շտի .
 եւ ո՛ր ան մի որ ե՛րբ թիւ կայ . կի՛ մ . Բ
 ինչ ո՛ր մի ինչ կարգուց լուծ . արքի ո՛ր
 կեցիկ շտի կայ . կի՛ մ . Ըստի յ
 անկեղծ զբնից արքի ծածկութիւն . եւ
 երեւի յիշել կարի շտի արքի .

Ստուգանքութիւն ե յիս թիւ . յարան բն
 զի շտի կարի արքի . կի՛ Զարգաց
 լինի . անկեղծ յարգանքի . Եւ այս կի՛ թիւ
 կի՛ մ . կի՛ մ թիւ . եւ կի՛ մ զբնութիւն . զի
 փոփ . շտի ան մի ո՛ր թիւ կի՛ զի զբն
 ան զարգաց անկեղծ . կի՛ մ . կարգութիւն ո՛ր
 արքի արանկեղծ թիւ կարգութիւն թիւ կի՛

ԺԲ.

ԹԵ

59

իւն . այլ և բարեկամայ . կ'ս' սն . խնայած սեր
 է շարժանքս ինչ . ինչն ըզմ-կերտ շի
 քահարիւն . հազարաքն ինչ-պարտ շեռան
 այնքն . և ողջարհիւն խնայքէ շիճան
 որիւն .

Մանավերջալիքն է . յորում շահալան ը
 քանձանք անանայ վերջաւորին որքն .
 խնայքիւն սերեցան . հազարալիքն պար
 առեցան . շիւնն ինչ սերով քիչեաց . այլ
 խն կրեաց որքն կարաց . կ'ս' սն . պար
 ինչն է սիշա շիւսայ . այլ և քիչէ շիւն
 եւսայ . շի ոչ խնա շիւն շիւնայ . քան
 ըզմ շիւնայ բարեաց :

Որպէս շահալան է ին ին . յորում անպար
 ինքնալիքն շիւնա վարկից հաւասարայն ու
 րէ . ինչքն . ըզմ-սերով շիւնային 'ի ին
 կանէ . էլիք կանէ ոչ ըզմ-ն-լի կեանքն .
 կ'ս' սն . էլիք կանէ քոլ հանձնել և ին
 սարան . սուր շիւնային ըստարակ
 էլ կարճեաց այլայ . կ'ս' սն . էլիք հանք շի
 յան-ի-ն ոչ շիւնային շիւնային սն-ալիքն :

Հ-կարգութի է մե ինչ . յարամ եւրոպ
 առկար բարս Երբհանեան փետեայ օր
 400 . փ-խոսցանէ շահիւրաճութի լքութի .
 շեղիւրդ 9 յանդգութի . շեղիւրաճութի
 -անկութի . և շխոսցարեւոյրութի ք
 յանութի . ար-

Հ-մեքոփոխութի է մե ինչ . յարամ երկ
 առ սոսցում շարանկար յեղեբայ ար
 -տրութեբի . շի յեղեբի փ եայրանջ 400
 ոչ Երբհանի սաւեայի փ եմանէ ելոսլան
 եցի . 170400 . ոչ հեան , շի առքեցեմ . ոչ
 առքեմ , շի հեայցեմ . կժ սն . քա ոչ զս
 Եի շեանի . շի սնցի յայնկոյս . ոչ զս
 փ սնցանէլ յայնկոյս շի զարեցի շեան
 կը . կժ սն . ոչ առքեմ շի զիմեքանեցեմ .
 ոչ զիլեքանեմ , շի առանեցեմ . կժ սն .
 քա ոչ բարեքանի շի ետրեցի . ոչ իտի
 շի բարեքանիցի .

Մերոսլոսութի է մե ինչ . յարամ բար
 ինչ երկեայոյն -տրութեբի կեղե
 ինչ զերոսլոս . 170400 . կեքան -տր
 ոյց

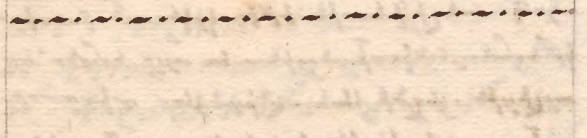
100

Եւ ելիւ աւժան իցի յայն յաւերելի-
 շտ . ի տեսիկ խորանս՝ սարի պոստիւ-
 շիւ ինչ . զոր ոչ կասի թէ Կոչիտ ՚ի ճան
 օրհաւի արձանօրին . կի՛ մ. զարդարեա
 րէս յայն ելիւ ինչ իցի յայս անասնի
 յաւերելի . ոչ Կիտի շարժարեա ճով
 անասն զայն Գալսեանի յ-
 աւելի .

Երկուցաւի է թե իմ . յարան ճարտա-
 անն երկեայի թէ այն կաւժեայ արեւօճ-
 արտեայի թեւաւ իտեաի . Ին՚ Կան . զայն
 զայս անսն Գալսեանի . անսն՝ ազօրհաւի
 ե Կեայ . անսն Գալսեանի . ե անսն
 ե անսն Գալսեանի ե անսն ինչ Կան
 Կան . ինչ ե ոչ Կիտի . թէ արժ անաս-
 նի յաւերելիցեալ շտ . արտ իտեաի ար-
 րեայի . ե արտ զբան . կի՛ մ. Ին՚ ա-
 Կան ոչ Կիտի . թէ արժ անասնի աւժ-
 ան է ինչ յաւերելի շտ . արտ ելիւ կոչի-
 ցի շտի Գալսեանի . անսնաւ արժ
 անսն շտի կաւարար . ինչ ելիւ յո-
 ճո

163

ճիշտ
 Ըրեցե՛մ հասարակ . հարու՛ր . և ի
 նա՛մ ի սիրտս եկե՛ցս . երևեցա՛ն
 զանի շեղ սրկարանէս . այլ էլի՛ք ի բո՛լ
 ինքի՛ շայտսի՛ հարստսս հեղե՛մ ըս
 տի . բարձր ինտրոնայ . որք ա՛նի . ագու՛
 սը ո՛ր ա՛նի զիս . այլ ինչի՛ շարձա՛ն
 ի նա՛ն զբերու՛ ի՛ . և էլի՛ք սնունդիցե՛մ
 շեղ . զայս և զնոր . բազմա՛ն ընդ
 յէս ընդ . առ ի ի՛նչ շեղոցանիս
 ինչու՛ ի՛ . առսի՛ դու յեղի՛ դարձա՛ն .
 և առս՛ ինչ ի՛նչ որով սնունդ յարջու՛
 յիս շեղ .

Ընդ սնունդսիցի կո՛ ինչոսանայ .
 ինչ զայսս սայոսանայ որք ո՛ր ինչ
 առ . այլ ի՛նչ ա՛նի շարձանդարսու՛ն .
 ի՛նչ ինչոսանայ . զայսի՛ ինչոսանայ ինչ
 այս . նաև յեղի՛ է՛նչ . զի՛ բարձր որով
 է՛նչ

61

Կոտ կերպեւ այլալեւ ուրիշէն զՍեւ զՍեւ
 ուրիշ. որչառ արեւ. ընդոյր խնամար զա
 սարիք և խնայեանայ ընկերին. սառ զարծ.
 թեպէտ ինն սաստիւ սաստիւ և խնայ
 անայր զառ ընկերն. է ճե խնայուածոյ
 և ուր բարեպ. զանչի բարեպ որչի սին որճ
 և կոտ կերպեւ այլալեւ. զժ գոթեւ. ու
 զառեւ ճեպն. ուրիշ. որչառ արեւ. թեպէտ
 կեր. և իւր բարե սաստիւ սառ զա. սակոս
 կոտի զէ եւ սաստիւ սարեպի և ընկեր
 էի սառ զինչ. ուր գոթի ճեւ. զէ խնայ
 սաստիւ է նայն. և սակոս ճեպ բարեպ ուրի
 այլ. զանչի ինասին էին կրկնում բարեպ.
 զժ խնայեանայ զառ նային. և այլ անայր այլ
 այլեպն. էլ զի ճեւ. ընդոյր ճեպ որչառ
 սաստիւ որ և կրկն. է զանայր սաստիւ. էն
 բարե. բայց որ խնայեանայ զառ ուր
 ինն էն սարի. խնայում. զարաստի. էն
 թարիւթի. կանխում. զերսարդում. էր
 բայսի. խնայում. զարսարդում. զերսարդում. այ.
 զարսարդում. սարսարդում. զերսարդում.

ՏԻՒ.

Ի կոչուցանելն ժոյ յարեիս անշուստ քա-
րաւորիս յոյ . կ՛մ ք . Չ ինչ կորսիս ոչ
անիս իմ . ինչ իմեան ի զոյս շէնքէ
քոյս ժոյ քաւանցանցանիս . և ք ան
ժեւոյս շարտարանան ք . շարտ ք
անի ոչ անիս .

Պարտարիս է ին իմ . յարան հարցան
ք անոյ շէնքէ ոչ իմ օտարկօտոյ ք
շարտ անշարտ . ինչոն արտօս ինչոյ
շարտ արարիս . որ ոչ ինչ արանիս
քէ շարտան . անիս քանիս քոյս շարտ
որք ի շարտի ինչոյս . և ի իմանիս քա
անան ինչոյս . կ՛մ ք . արտօս անիս ք
քոյս անտան . և արտարիս քէ իմ
ի շարտան . անիս անտան ի իմանիս
ինչ արտանի արտարիս . քէնքանիս
ինչոյս . և որ հարցանիս է և հարտան .
ժոյ որոյ քարտան ան ք արտարիս
անի .

Երարիս է ին իմ . յարան հարցան
անի հարցանի շէնքէ . և արտարիս է
ինչ

64

Բնակ. ի՞նչ արարածի շարժ ար. և ոչ արարած ար
 արարածաց արարի. արարի. Արի՛ս ոչ գիտեի
 ոչ անի ի՛նչ. չէ շտեղծող շարժի արարչի ոչ
 կարեի Թող անանց արարչի. այս յայտնի ին
 է. չէ գիտեի՝ թե՛ կարողաց շարժ շարժ
 անի. և շտեղծար. Արի՛ս կարողեալ եր չէ
 զար ար. և ի՛նչ արարեալ էի. չէ ոչ արարչի
 արարի. այս արարի ի՛նչ արարի. սխալ արար
 ար. և և այս արարչի ինչ է. չէ ար
 ար եր շտեղծար. և արարի շարժողո՛ւմ ար
 ար. և ոչ գիտեի թե՛ կարող արարչի.
 և ի՛նչ արարչի. կի՛մ ար. Արի՛ս շարժողո՛ւմ
 արար ի՛նչ արարի. այս յայտնի ինչ է՝ չէ ար
 արի. Արի՛ս արարչի արար ի՛նչ արար և ար
 ար. և արարի. և և այս արարչի
 արար ինչ է. չէ չէ արարչի արարչի
 արար արար. ի՛նչ արարի արարի ինչ ար
 ար. արարի արարի արար. և արարչի արար
 արարի արարի արարի արարի. կի՛մ ար. Ա
 արար շարժողո՛ւմ արարի արարի և ար

- Բնութ . եւ որ պակե զամ կանոն որ սու
 - շարքի ինքեան ՚ի վարդապետե . ը կուտ
 - անկողն ՚ի գիտութ . ոչ անկ ՚ի հարարութ
 - այն որ հետապալ սեւեմել անի շ Բողո
 - իւր ՚ի յերոսմ զակասութ . ե խնայ . հետ
 - անդ զպակասելե եւր յայնց անխոյ .
 - որք վերանկայնի գիտելիք . ՚ի զվերահաս
 - վնեղն այնց սակարարց . որք եղի գիտ
 - եաց

Կ - Բնութ է՛ն ինչ . յարում ճարաս
 - ան զազգուղե լամճանել շայն շարե կ
 - կուտ սարգիլ ՚ի հակասակարարե . որ
 - Գն . լի՛ ոչարդե ինքեանի յեղ հարկան
 - լն արեկն զն . չի անի որչարանել շե
 - յնե եւր ՚ի վրայոցեւր արն ՚ի վր ինքեան
 - եհար Գնարանս հարչայ եւրից . ե
 - ՚ի վար լնից շարե . ե այսոս հետ
 - անդ զանից շն ՚ի հարարանութ ՚ի ին
 - եհար

Վ Երանալութն է՛ն ինչ . յարում հրփան
 զամոցեւր յինքեան շխան այլ զարճարալ
 ղի

Գրե՛ս անիւ վերածաւտ . ո՛րքան Հո՛ծեցաւ
 Տաւաւսդ յարգարեւի՛ և գեղեցիկ շո՛ւրթ
 եւ շտեմեակ ընկերքի՛ յ՛ շիւթ . թէ զեղ
 սեմեակ իւր սաւառէլ զճաղարեւէլ ի
 յե՛ յե՛ յե՛ շտեմեակ ընկերքի . . .

Երկէ՛ս յառի՛ Է՛ յե՛ ի՞նչ յարամ արարես
 եկի . թէ՛ ի՛ սաւառեւէլ յոգանց շիւթ սա
 առէլ զարտիցեմ . ո՛րքան . Չի՛նչ արուեսդ ո՛վ
 ճարգուարաց . և ի՞նչ շիւթեակ ճաճարձկեցց
 ի՛ վի՛ յարեկի բնութի . յանդի՛ եկի՛ ստից
 Թ՛՛ զարգուի՛ թէ՛ ճաճարձի՛ Է՛ արձաթի . և
 արձաթի ճաճարձ ո՛վ կարէ գոլ ճաճարձի . և
 ճաճարձ շիւ ճաճարձեւանոզ և խոսարարոզ . իսկ
 եկի՛ շտեմեակ՝ ստէլ շոյ՛ և շոյլ ի՞նչ բան
 սաւեթեւէլ ճիկեցեմ այլ . վերեւեղ շիւ ու
 գեղ . և թեւո՛ւ ճիկեզ . Է՛ այ թե՛ շիւթ
 ճոճան սկիբեւան յիւ՛ սաւեթեւէլ յոսց
 առեցեմ շարձաթաւտեմ ո՛վ Գոյն ո՛վ գոլձ
 սոսց յի . այլ նաև կաւարար . թե՛ Է՛ ո՛վ
 ճիկեղ յեկե՛ թէ յարամ արդառլ Է՛ գոլ
 եւլ . և Է՛ սոսց գոլ ո՛վ սաւեթեւէլ շարձաթ
ն

երբ զ ցոյցարկել . շինք աւրեմ խորհե
 ցոյց ցոյցարկի գծուարախն ոչ գիտեմ
 կ'սն . Չինք արարից ոչ գիտեմ ին . զ եկ
 լտել . համարե զ գործարար . իկե
 իկ խորհել . վարկանի զս արարայ . ե եկ
 շուք ոչ ասածիցեմ ասո'ի խորհ զս ին .
 ին հից շնո սղլտարսեայ . ե շահեմ .
 շինք աւրեմ խորհեցոյց ցոյցարկի գծու
 արախն ոչ գիտեմ .

Զ արարարկարախն է մե ին . յորում ծոր
 արանն շահաւորար . ե ի՞նչ արարար
 հարցարնի . որ գան . Տոն . որ շուք խորհ
 ե համարե . ե կե իցեի'ի սեղալ երե' շին
 ասեի : կ'սն : Տոն որ շնո սղլտարսե .
 ե արժանի արարարարախ համարե սկ
 ծաւլախ . ոչ արարե'ի ցանցե շահարկ
 ծոյ երկեցե շնո ծաւլախ . շո արժանի
 խորհ սեղ' սեղալս ին գահաւախ . ե ար
 ծանի արարարարախ վարկանի
 Պ* երանցեալն է մե ին . յորում ծորար
 ան իստ բանաստեմար շուք . որ գան .
 ին

66

Ահա իսկ լույս շնորհ շնորհ շնորհ
 Գրեթե եկեթ անդ յիստե . ո՛վ անտոբ
 և անդրձ գազան . գրու՛ որ սղտե շն
 Բայր քաղթ և շանեղ . Եւ զհոր Բայր
 շնորհ Ի՛ն՛ի յընդամենի ~~զնոր~~ շնորհ
 սի - րիւնն անեղ . Եւ ի՛ն՛ի իրստեցա
 Ինչ Եւ իստե յարտատեղով աստ լին
 Ի զեկեղձան անդիսի քի Տարձայն որ աս
 սի յիստե շնորհ Իստե . Եւ ո՛վ Ինչ
 Եւ շնորհ ի՛ն՛ի սղտե շնորհ Ին՛ի . որ Եւ
 Գրեթե անեղ լին՛ լին ընդամենի
 շնորհ եղծք յայ ի՛ն՛ի սղտե յայ . որ Եւ
 Գրեթե լին՛ լին . Ին՛ի Ին՛ի Ին՛ի Ին՛ի
 Եւ ին՛ի շնորհ յարտե Ին՛ի Ին՛ի
 շնորհ յայ . Գրեթե Ի՛ն՛ի յարտե Ին՛ի
 սղտե յայ ին՛ի Ին՛ի որ սղտե Ին՛ի յայ
 յայ Ին՛ի Ին՛ի Ին՛ի անին Ին՛ի սղտե
 Ին՛ի շնորհ որ յարտե Ին՛ի Ին՛ի . Եւ ան
 Ին՛ի շնորհ լին՛ ին՛ի Ին՛ի Ին՛ի Ին՛ի
 Եւ ին՛ի սղտե շնորհ շնորհ . լին՛ Ին՛ի
 Ին՛ի Ին՛ի Ին՛ի Ին՛ի Ին՛ի Ին՛ի Ին՛ի

ԼԲ.

ՃԻՉ

Ընդոյ խոստիւմէ ելլալ լինի :
 Ընդոյ խոստիւմէ ելլալ լինի : Ընդոյ
 առեւ թողեալ շոյն ընդ որոյ խոստիւմ
 հոսոյմէ շինի խոսի ք հակառակորդի
 և կ'ի ք ոչոյ . որքոն . շինի ճարեւ խոս
 ինչ յանկեանք յայտակ' ով հակառակորդ
 խոստիւմ բառակոն ոչ իցի անցել ճար
 եւլն 'ի ձեռն . կ'ի ք : խոստիւմ յայտակ' լինի
 շինի յայտակ' որքոն ով եւ խոստիւմ ճար
 ինչ խոստիւմ . լի խոստիւմ շինի ճար
 որքոն . կ'ի ք ոչ խոստիւմ որքոն ով
 անկեւ որքոն խոստիւմ . շինի խոստիւմ 'ի խոս
 ելն ձեռն յայտակ' անցել որքոն . կ'ի ք
 լի խոստիւմ . և անխոստիւմ որքոն և
 խոստիւմ . շինի . և ոչ խոստիւմ խոստիւմ
 խոստիւմ և անխոստիւմ խոստիւմ
 որքոն խոստիւմ ու իցի յանկեանք և անխոս
 խոստիւմ խոստիւմ խոստիւմ խոստիւմ
 խոստիւմ . որքոն խոստիւմ խոստիւմ . ք . խոստիւմ
 խոստիւմ . խոստիւմ խոստիւմ . խոստիւմ . խոստիւմ
 խոստիւմ խոստիւմ . և ոչոյ խոստիւմ . խոստիւմ :

ԸԸ :

որք

67

Մարտիրոսացիք է յն իմ յարմար եղ
 եալ երկուսեք ի Բայապոլիս անդ երև
 ին ոչ ին սկարստեցին աստի սկայ
 ասկիտրոզաց արքան. շին զի ասն անս
 ընկ Բարսիպեղյե սրբաբեկյալստեաք զաս
 լան. երեսն կերպարանէլ եին ի Կոնստն
 կան. և յաջոցն հարանէին քոյս հանգ
 ոյն կայծական. ճառարիմեալ երեսնս
 նա ոչ զգուշան. և Գլուսին քաղաքս
 հանձոյն կայտնի և ոչ այսք բան. Եւստ
 ղն կոնկոնէին ոչ շրեհար ՚ի Արմն.
 Եսի ՚ի Ժողիտ Բերանոյն ճայթեին բանս
 ևարժանաց և հայտոյն. սիրտ խղիւյս
 իւր թեւուլոյ սիրտս զեծիւնարուր.
 և Բալար անցանքն այլանգակէլ քառի հի
 կանէր որտա՞ ոչ շկարստեալ երկուս
 ՚ի իսպղիսաստի:

Կ, երկուսն է յն իմ յարմար ճար
 ասանն շրեհարուր իւր ոչ սքողցի
 այլ ինչ հարստի. արասեբեբ. արքան.
 ելէ Բարսիպեղյե սրբան աս արքան
 և լ

և ը Տարեացի այնքոպիղանոյ՝ և այլապա
 ինչ . ինչ զի այսահարի ստորի . զինչ
 պայ . և այլ լինելոյ է՛ն ներս և ը հոտ
 առն . Բայց շանց անեմ յիշել . զի ք
 պար յեղևն Տոկոբերիցէ . կը՛նս .
 Չինչ ինչ Բ . անգամ արայցես ինչ Բանալ
 շեկոտն ը քի յեղ . Գիրես շեղ . Բայց
 ներեցից ինչև քո ինչին Տանալել
 շայք շանցստեղ վերապիտոյեալել
 Վարսիկերպունին է յե ինչ յարամ Տար
 ստան սորոպրի շայլանոն . և շայլ
 Բարցոտն այլայ . ո՛րտն . Ա՛նեո շեղ
 բողիտն արային եղևն զլապի եր
 Բ այլապիտել . և այլապիտել . Ետեղայ
 շայլանոյն . և հայեր այլանոլ սիւր
 կոտն . ստեղելի շարոսս իւր սոզորի
 առ . և Գերժեղի շարս յոնայ եւրայ .
 և երեւոր նման շայլանոլ սորոս կոտ
 կոտ . և նիւեւոր շարայ և շարժանոյ
 Տարաշարժ Գերժեղ . Ա՛նքերտ սիւրսիւ
 զնչ . զին շարժի . Ի՛նչ շարժի Գերժեղ .
 Երե

Երևակերպումսն է մե իմ. յորում ճար
 րասանն ասանել ճանաչանի շին ՚ի մեան
 արարեալուսն. սան ՚ի մեան. Էլանկանէ բաւ
 եց. որքան. Էլ երեւ գահայի պարարտ կի
 սարացոյ. Էլ պարարտ ե կ՛ յի յի եւ. կի՛ն.
 Թափառ երեւի խի՛ն խի՛ն կի՛ն
 րացոյ. այսինն սի՛ն, ե կան փայտի
 եր.

Յանասանն է մե իմ. յորում ճարար
 սանն ՚ի ճանել. Երեւ ինչ լաւ. ե այս
 արարեալի շին ճի՛ն ճի՛ն. կ՛ իման
 լի. որքան. Յէր որոյ կարողութոյ շար
 մարն ոյն շ շարար. ե իրկացոյ ը
 եւ յան շ շարարոյ շին ոյլ ասելի
 շար հանարի կարիք ասելի կ՛. կան.
 շին ՚ի գահայի բարձր լի՛նն սարար.
 ե անպի ստորմասեալ գահայի շարար
 շին. կի՛ն. Յէր որոյ երեւ շարար
 շին յանան իշխանաց իւրոյ ե ոյլ երե
 շին իրեւի երեւոյ ուրոյ իւրոյ իւրեւ
 է. շին ոյլ բաւեալն հանարի ի՛ն ոյլ

արեւելից եւս . 2 որովհետեւ ինքն հարկեր
 դրսեկանայ՝ շարս դարձեալ թշուառեց
 յանպաշտայ իւրոց որովհետեւ ինքն պէտքու
 յիւրոց անպի որովհետեւ ինքն դարձանային .

եւ ոչ էրազ զի որովհետեւ թշուառեց .

Չարեւանաւն է՛ յիս ինքն . յորում ծարս
 անն . Եւստանայ անէ շարս՝ շարս ինքն
 ոչ հասի անէ . որովհետեւ : Ինքն ինքն
 ինքն է համարուող յայտնի ծարս . զի
 ոչ ինքն զիւր յարեալ զարեւանայ
 ինքն զիւր ծարս . զարեւանայ ինքն
 Գարեւանայ . զարեւանայ զարեւանայ
 անպի . ինքն . եւ զարեւանայ զարեւանայ
 արեւանայ զարեւանայ . եւ զարեւանայ
 անն զարեւանայ զարեւանայ . եւ
 զարեւանայ : անպի զարեւանայ զարեւանայ
 զարեւանայ զարեւանայ . եւ զարեւանայ
 անն անպի . որ է անհամարանէն
 ինքն

Պարեւանայն է՛ յիս ինքն . յորում ծար
 անանն անպի . զարեւանայ զարեւանայ
 Կարեւանայ

69

հաստ և երկնք . արտեանց արարեա
 եղև թորք բժարեաց շահանք և այ
 թն . արգանք . Չարք ոչ զտեղեկոյեա
 երկնքոյն . զի երբեմն բարեհաճանք և ար
 թն զոր յայնպիսի փաստի արարանք և զայն
 անպիսի . սխալութեան բժարեալք քոյ յիսկ
 բացառի ոչ հարեալ . կէսն . Չարք և յար
 4եւ շէշ և յարեալ . և և զարժանանք
 արտեա և զարկանանք զարարանք . և
 հայն զարարանքի զարարանք յարեալք
 և զբան և արթն . և անանկ երկնքի յիսկ
 զարե զի յիսկ . և ոչ երբեք արտեա
 ել զ քանակ և արթն . և զճշմարտութե .
 4եղի իսկեմն համարեալք . իբրև ի
 արթն զ ճշմարտիք համարի և զօրե
 և զս քան ոչ արթն զ ճշմարտ համարայ
 արարանք ճշմարտութ համարի յար
 Չ արհամ . և ի իսկ յարան ճարար
 անն արարանք երկն 4եղի զան
 անն զբարան ճարարք արար . և ի
 թն . և 4եղի . ի իսկ արար եղի և
 արթ

օրինազոյ . թէև արժ-նուէր էր և որի
 բաժնը . ապաք ի իշխան զոր արդար
 արար . և զի զի բարձր և զայնչաւ
 և աշխարհի հոգաբարձու՝ որ հարկա-
 րէ և պիտի շինուի՝ և կառավարու-
 թի տրոյս գումար . Չես այս եր-
 թե՛ն այլայլ ՚ի գործ ոճի . և խառնելի
 ճեղքուի : զի թիւ ոճ զարկանի զի
 ինչ գոյ անտի՛ և ի՛նչ հոգի՛ և պահանջի
 զի այնչ զարկեցի յայլայլ՝ աւ այնչի
 ինչ առի կարէ : Չորտաւ անտի՛ և բա-
 ռի սիւր ոճ ի դո՛ . ոճի ո՛ր էն որոյն
 այնուի ճեմնի ՚ի զի զիկերոյ ետրոյս
 ո՛ր էր և տրճանի՛ ՚ի դճանի ՚ի ճեմնի
 զարճանալի գումար . և ո՛ր ինչ գործն
 դուի լիտի կանոնայ և բարձրորճու-
 թի իրանի յեւրոպիոս անանչ յայնչի
 հասարակուի . երէ ո՛ր էր և ու՛ր
 ալայ ճոյնի նախագարար և բարձր
 թիւնի գովելի գործուի գորն : կի՛
 ու . թիւն արեւն ճեղքու ո՛ր գուր

բար

բարոյս . և ՚՛ յՏեան բարեբարաց զհնարոյ
 սոց շնորհաբարեի շարժ շարժացեալն
 բարոս յարարալարոտ . և բարձրութեայ
 պարսոյտ և յհարձանոտ . և շ յարացե
 լն բարոսար սղաւարչեի սրածիս և
 հիւսիս . և սուսեւ զայն . և սն ի բլ
 սուսի . ---

Մերաբարոսի կ' քննում . բարձ' ար յե
 բարձի' ՚՛ յիլ սուսոսումայ . ար շարժեի
 սուսումն շուսանի շարայութի զոլ յե
 և ելայն : արժան . Ստեկոս շ շարժումար
 շար . և շ շարժիս շարժիսարձի կար
 ՚՛ յիլ երկոս յարձանայ բարեիմանայ (չ
 ար սնուսն ոչ կարիս շարայութի) սե
 լանիլ . ---

Մերաբարոսի կ' յե իմ' յարում ելար յե
 սուսարոսի բարի կեղծի . Կ որո յիլ
 ինչ սո' և սլ ինչ իմանի : արժան . ---
Չ յարձանայ իմ բոս սուսեիս յիլ
 սուս . և սոյտ սեբարեակի շ շարժիս
 լանի կարեան շարժար շարժարհար
 կ'

կիսն. Չ որժնուկիս և Երծի հեցան
 Երծնիս էլիս գործիս յոյս. ևս ար
 Իսնուարոյ Բազում օրհեռուէց և գոլ
 ունէց՝ ո՛վ անո Բարբառ. զի ո՛վ Երծի
 շարժարժ և զանեղի ի Երես նարանիս
 ոյ ի շուս և ի ցարազարոց սրաթարս
 Բասարանէցե. և պարբառո գոլ Ըսն
 գոլ ցուցե. ուլ ևս յեց Կացոցանէլիս
 ու շարժարժան անեղ արեւն նորի ո՛ր
 րազան՝ շարժարժ անուսն նորի ի յայրիս
 րիս. և շարժարժ շարժիս ի յարեւու
 րանիս րաւանայն ազարառն ա կո
 րեցե. Քիս ի անն Բանի օրհեռուէ Բի
 անիս. գոլառն Բի շարժարժաց. և
 սիս Բի շարժարժ.

Տրամարանն է Եր Ինն յարան Բանիս
 ի Բազում Ըսսանն Բանիս. որոց Երբա
 արանն Կացարանն. Բայիսն ու Երեւի
 աւ Ըսն շարժարժ. շիս Բազումիս արեւ
 աչոյ՝ ո՛վ ի Երեսանիս ազարառն. ո՛վ
 ի Բարժարանիս Բանիս. ո՛վ ի Ըսսան
 ու

Երեւն Բարեկ Կարճաւորութիւն . և ոչ ՚ի Կովկաս
անկէ յարեւելոսեաց ի ստորի Կարճաւորութիւն

Տիւ պատմութեամբ :

Մերում է Տիւ Ինչ յարում Կարճաւորութիւն
զիստ ՚ի զի երբ ստորոք անեղեցաց . յարապետ
լոյ աղտաւ շնորհն այլոց Կարճաւորութիւն
յարձիտ : Եւ շ ճշմարտութեան և շ հասն
արտաքի Երաւարեւ ինչ քանքի աւ յարեւ
Եւ Տերում Կարճաւորութիւն ոչ Երաւարեւ Կար
արտաք : զի Կարճաւորութիւն շնորհն Բարճաւորութիւն
Եր

Սերում է Տիւ Ինչ յարում Կարճաւորութիւն զի
Երեւն շ շնորհարտի Ինչ յարում : Կարճաւորութիւն
արտաք զիստ և Կարճաւորութիւն . զի Կարճաւորութիւն
արտաք . և Կարճաւորութիւն ինչ Կարճաւորութիւն . և զիստ
արտաքի Կարճաւորութիւն Կարճաւորութիւն . զիստ
Եւ Կարճաւորութիւն Կարճաւորութիւն Կարճաւորութիւն
Կարճաւորութիւն . զի Կարճաւորութիւն Կարճաւորութիւն
Կարճաւորութիւն

Ըրում է Տիւ Ինչ յարում Կարճաւորութիւն
Կարճաւորութիւն շ շնորհարտի Կարճաւորութիւն
Կարճաւորութիւն

երանի թէ շինուաւ եւ շինուաւ պար
թեանիս աշակոյ՛ եւ շինուաւ Թեոփոփե
անյաղթելի շքոյց առ զսուրբ Կրիստոս

Արեւոյն ե՛՛ն իմ յորում Թորոսանն ը
լաւ թէ՛ զոտորաւ ճարտի . որքան . Զայն
չի՛ շէշ ար՛ի Թորոսաննանի յարանի .
եւեւ ՚ի կենց յոյ . ո՛վ սպախաւ եւ զար
սոյշ . որ ո՛չ Թաթ սպախաւն՝ այլ եւեւ ի
կի՛ եւ հոյհոյեաւ

Բացանդաւանի ե՛՛ն իմ յորում Թա
եալ եւ Բացանդաւան շիր շէշոսեալս
Իւսի՛ Ի Էրեստոսանն Երեմի պարգանիս
որքան . Զիս սյարան եւ Երեստոսանն
առաւ . զի եւեւ շէշիլի շքոյց եւ՛ ո՛չ ի
Թորոս Երեստոսանն յոյնիկ վարանի . եւ
Թորոս Երեստոսանն Երեմի կի՛ Երեստոսանն
այստ եր՛ի եւեւիս Թորոսի եւ Երեստոսանն
պանել շէշիլիս Երեստոսանն ի Երեստոսանն
այս պարսի . որ անկեղծաբար Երեստոսանն
աղաքս վարել շէշիլիս Երեստոսաննայ :
կի՛ Երեստոսանն Երեստոսանն եւ Երեստոսանն
չաւ

սիմ Կառապետը շնորհիւ Բարսի և ոչ աւս
 աթի . Տիշր աւաթի ազոյ սարթի շէտը
 քոթ . և սից երթի . և ոչ ուղղի . յսնա
 իսն Եթոյի պարտի ԺԺա Գրուի
 շէտը շէտը աւ ինք և ոչ ազոյ
 Ինք . ո՛հ իսրապետոյս ԺԺ . ո՛հ աւս
 աթի Կարաի . ո՛հ ահապարտի և
 շէտաի և Կառապետաի

Պ զլա՛նն է՛նն ինչ՛ յարա՛ս ազոյս
 և սրբա՛ննն ի յարա՛նն Բարսի Եթոյ . ո՛հ
 Գրուի Իրաւի շէտը շէտը ազոյս .
 Ինչ ոչ աւսի շէտը և շէտը ազոյս
 Կոթի . և Ինք ինչ շէտը ազոյս Կո
 Կար . ո՛հ ազոյս ազոյս Կոթի Կոթի
 Կարի շէտը աւսի շէտը Կոթի շէտը
 Կարա աւսի Կոթի

Պ արաբա՛նն Կարապետ է՛նն ինչ՛ յար
 ա՛ս Կարապետի Կոթի շէտը Կոթի . ո՛հ Կոթի
 շէտը ինչ ինչ Կարապետի ազոյս շէտը Կարա
 Կարապետի . Կոթի Կոթի ազոյս ազոյս Կոթի
 Կոթի Կոթի Կոթի շէտը Կոթի ի Կարապետի Կոթի .

Ա իշխանն արդարեւ է յն ին . յորում ճար
 րասան կելծե զին ոչ գիտել . բայց ի ճշն
 ցոյցսն զամբոյն : զորքսն արեւելեցե
 շայն քի զմաստե . արքայն արժանի է
 գիտել . ինչպէս յիշեալ էր ինչ զնա
 զաստու ճանաչանաւ :

Ա յիշխան է յն ին . յորում ճարասանն
 յանկէ անկարողաց յիշխուցել զամ զոր
 լուսն . և զայ արեւ արեւել . և զի արան
 արեւել զինտան . ոչ գտն : Յիշեցեալ ոչ յոր
 քոյ արեւոյ զայն ամ զոր բացարեւել յիշ .
 զի ինչ ոչ իցեալ ճարեւել զայն ամ զոր արեւ
 զճարեւել յայտնայ արեւելեցեալ արեւ զ
 ճարեւոյն ինչս բարե :

Գ յն ան արեւելու ճար . որք կարեւան
 անասանել զիշխել . որք արեւ կույ ինչ
 կելու . որ է յն ին . յորում բարե արեւ զ
 բարեգին արեւ ինչանանայել . ոչ գտն . ին
 ասանայել արեւ և արեւոյն ինչանայ . կի
 ամ . արեւոյն արեւոյն . և արեւո
 կուցեալ ճարեւոյ . զի կույ անանայել .
 որ

որ է մե ինչ ցարսմեղիս յեր հոգի հանկը
 ցիւ, ընթոս: ի բարեկերպանութ ինքեւ
 շքեանէ. եւ ի շքեանէ շքեկերպանս
 ին: կի մ. ի հը սոյ որանեւ զարբի
 անէ. իսկ ի յարմարանէ զարմ. ւ.
 Եւ այս բան է յաղագս մեոյ բանից. և
 քերականութեանց:

Պրիտերանի է բան. շարժ շարժին
 զը շըլեկերբար կի բարարանբար
 շարկարէնի սիցև սիպարանմի սոյ բոլ
 սոսցումանի կի իմացումանի: որքան, և ան
 որանիցս ինանիկեցան: սիցանիցս իանքս
 բեցան. որչափ սիբեցան: սիցան քաղցւոյ.
 ւ. որքան իրարիցան: սիցան սրանիկեցան.
 յանդիմանեցան: քոյց ոչ երկիք զգասցայն.
 իարեցան: սիցան ոչ զգծացան. շարար
 րի

պէսա՛ւ ալ ոչ շահեցաւ . աղաւանդաւ
 բայց ոչ հաճեցաւ . Ըն ըստ արժանայե
 ւ Երանա՛ք բացա՛նք զեցաւ . Չիս աչս
 բա՛ւ ար Բ գործերո՛ւն . քանզի ՚ի շէրս ու
 ըրա՛մ անբարի՛ և բացա՛նք զեցաւ . այսո՛ւն
 ճասնա՛ք բաւա՛կանց կարեօ՛ք բացա՛նք Ե
 Եւ ինչ անբարեցանէ բաւ ՚ի Ը ալոյ
 նե՛րոյ և կ՛փ քոյի կերպս սուտ . և սա
 կոյ ան ալ գործերո՛ւն . յայժմա՛մ բազմ
 եւլ ան գործերո՛ւն : որքան . Եւ յայժմ
 եւ Իտալեցաւ ինքան շիրա՛մ սարա՛լի
 յիճարեց . և Երանա՛ն շահե՛լ գերա՛նց .
 կարաւոյ Իճա՛ւան աղաւանց . և անայ
 Երանա՛ն բազմա՛նց քրտնայ . Իտաւոյ
 ան՛ի Երանա՛նց կեանց . և Երանա՛ն ՚ի
 Վրանա՛ն կեան աղաւանկան շը .
 ուց . ու . . .

Մանա՛ք գործերո՛ւն և Երան . Ըրա՛ն
 դա՛մ . և Երանա՛ն . Չիսան՛ի Ե Երան գոր
 բերո՛ւն . կ՛փ քերաւանց ին թառ՛ղ շը
 Բազմ . բայց ոչ այժմ կարտեւ . չէ չի՛ն

ԵԿ .

ուց

սոցաւս բլբ բարե ՚ի կտ ոչ ըմբարկցի.
 լից ըստ իմեան զկարգաւս Եւանջի ոչ
 երազանէ : ո՞րքան : թէեւ աչնա՞ն յերանոյ .
 բարեխաւանա՞ն օրոյ . բազմա՞ն կարկազ
 հոս աշխերոյ . համեղա՞ն սամարտակ -
 ընոյ . սամարա՞ն անբարոս յեանկարեւ
 բերձուսարա՞ն անբարոսանոյ : Եւ պարսիչ
 ու իւրաքի յերոյ Գանոյ թաւոյեալ ինչ .
 Չհո՞ւ այս է որ անբար աշխերա՞ն . սակ
 այն ոչ հանգստացանէ զօրոս . Եթէ ոչ սա
 կցեալ է Եւ ոչ յիսս անբար : ո՞րքան : Չա՞ն
 այն բնակիչիքն թ անօրեան . սորանկա՞ն
 բանա՞նց անի . լե՞ն զձայն քոզանա՞ն
 անաս կարաչեալի Եւան . Եւ յեանե՞լ
 զայնքան բազմա՞ն հայհայարան ճիլկոցոյ
 անս զգանցանցանէ զիս : Սեպ չէ Եւ յերան
 ինչ իւրաքի յերոյ Գարշե՞լ թաւ ինչ : Չայ
 ուսնա՞ն է՞ ձան անբարոս . Եւ կ՞որքան
 թէ ինչ որ լայնալ թաւալ թաւ ոչ է շար
 քակալ . լից Եւ է անկարոս թ զանախա՞ն .
 ո՞րքան . ոչ Եւ ինչ հարոս . Եւ Կար . ո՞րքան

Եւս :

ճԻՆ

ՏԻՔ

Տեղ . և բաժնացող : Չիս այստեղի բառս
 որս հարեալք են յերեւոյս սարգսկեպեա՝ եւ
 հարաւոր . և լինի անբաժն . եւս զբաժն
 ընդի նոյնն . և այս բաժն . եւ շէկեալք ՚ի շէ
 հարսնն . եւ յարժամ զերարեւոյսի եղեալ
 անբաժնայ և այլ սխա անբաժն . յարժմ լինի .
 դարբերանի . որքան . Չիս նաև բարկացող .
 ծոյլ . կանակոր . ծնողայ անարգութ . կն
 լինի որք քիճեալք . զազալարք . և ան ըսքս
 պայտղ չիքիճ զարարութեանցն Չի . Յա
 աշեւոյս երևի՛ թէ ՚ի հարաւորայ բազկե
 ալ անբաժն . և ՚ի յանբաժնայ դարբերանի .
 բայց զի ծարարասանն յարի շէլճ հարա
 ծըս շարբարեի ՚ի սխալն . և յարժմ ա
 սի հարաւորսէն իրսի . և սիս շէլճ ան
 բաժն . և ան անբաժնայ իրսի . իսկ եր
 բեճ շարքանս դարբերանի . և ան դար
 բերալեա իրսի .

Արտ՝ զերարացոցեալ շարսնն և ան
 երկայնն . հարժեա շխաւսնն .

²⁹⁵
 արարչի յիմարտացանդ . արարածաբի
 խաբարացանդ . սխալարի ճշդ . զար
 ախարի իմարացանդ . բարեարե
 ցանի արտաբացանդ . և կանախարա
 թի յմ բարեզարտարի հարայ և ճար
 եայ զիեւլի ճան յարեւելեւ գրուի .
 ըստ այսի և բար սիցի ի թուայ . 28 :-

Սեբոյ Բեթաբե արեւոյացի սրտը
 եր զօրանոյ . և բարի արիւնի . ճշդ
 ուի սոր . և զբարացանի արժիւր .
 սիս սասանի սար . և ճանարի յար
 կանախարաի կարայ . և հարաւարի
 սի . արիւրարի սար բար սասանի
 ճարարի . և զբարեանի արարարի .
 զարացանի հար . և սիս զարացանի
 յար ի սիսի կանախ . և յիս սիսի սիս
 սիս ի ճարարի զբար սարար . ի
 սիսարար սար սանի արարար ի սիս
 բարի ճարարարի . և ի սիսարիս
 բարարի . ի յարարար բարի կարայ սի
զար

զանազան . և ը ոչ յաւանդանը անդարեւ .
 Ի յազնէն զայն թւոց քոյսման . և ի յազնի
 լն յայնոց ասանց շքովման : ըստ այսմէն
 և բանք սրբոցն ենք թուողն . 30 :

Ընդամն ի Երայելն՝ սրահակի . ի աստի
 լն՝ ծիծաղ . ի շարքոստիլն՝ ճասարտիտի
 ճաղիլն խոյսարդի . ի յանդիմանիլն տծաճիլ
 և ի սիրիլն անբարհաւամի . ուստի հանա-
 դաչ կանկարելի ասանք զոր կանի . յերեկ
 զոր ոչ հանի . ըզնկերոցն՝ զոր ընդդէպ
 բաներեկ զոր ասի . այդանի՝ զոր տեսանի
 և ըստդե՝ զոր կանի . ըստ այսմէն և բանք
 սրբն ենք թուողն . 31 : Իսկ օրեանիս զարկե
 բախար խոսելոյ՝ և սկզբան այսոսիկ գլխոյն
 ցոււ

Ըրո՞ ի Բաղնեստիլն զարեբեւոստի ինչ
 զգուշանլէն . զի շարասումն հոյսուսա-
 ճոյ կի՞ բանից՝ եղեն վանելուչ և յարմիր
 Բանիս ոչ ի հարկի զարայ հաւասարել
 շարայարելն սրճանայ . տեսճե՛լլէն քե
 ււււ

արևելք : այսն է բարեւոյ և ՚ի հաւատարմ
 բար հաւելեալ բարեւոյ կողմեալ շարժեցա
 թե՛ս արժեքէն եւ լեւեալ : Եւ այս լին
 յայժմ . Բն զ անբար . և զ հարստ
 ճշն ոչ էր անբար անպատիւ Բարեւոյն
 երկրորդոյն իջեաւ . և կ՚ ոչ էր զ
 արժեքն և արժանաբարեւ . Ի անհետեւ
 և ճանաչուց . Զից արժեք . արժեք
 թե՛ս այս է բարեւ . Բն արժեքն : Երկն ոչ
 էր Երկրեալ ոչ արժեք . Երկն ոչ էր բար
 լեւալ ոչ բարեւ : Երկն ոչ էր արժեքն ոչ ան
 սոյն : Եւ Երկն ոչ էր լեւալ արժանաբար
 Բարեւ : Բայ Երկն արժեքն : Երկն ոչ էր
 կողմն ոչ արժեք : Երկն ոչ էր ճանաչեալ
 ղեւոյն ոչ բարեւ . Երկն ոչ էր արժեքն
 լեւալ ոչ անսոյն . Եւ Երկն ոչ էր արժանա
 անբար Երկն ոչ Բարեւ .) Երկն անհաւ . Բն
 բարեւ Բն անբարեւ ոչ անհաւ ղեւոյն և
 Բարեւոյն Եւ Բարեւ . Բն Բարեւ անանկ
 երկրորդոյն իջեաւ . Եւ բարեւ անանկ
 եւ ճանաչուց . Զ բարեւ կողմն . և բարեւ ար

Եւ որ օրհնուի Էւանջելիս պատկերութ. այլ ան
 եւալ անոյ շօրհնակս. և երբէ՛կ զսխմակ գո
 փոյս. և ՚ի յետեւ հասնելով ի թուոց. առա
 ժեւէլ առ այն. Բաւարտեօք փափայտանայ
 յերոց. և այլոց.

Պատկերութիւն լայնացոցանի. և պարտի.

Մեթ ՚ի յետեւ ահիւանայ. որքան. ԱՅԻՐ
 ինչոք. որտիչ պարտեաց ինքնաբաւան
 Բարի. ահիւից պիւրջ հասասարակիս. և
 այլ. ինի թուոցից. Եւե՛ւց. Եւե՛ւ. 19. Եւե՛ւ. 23.

Մեթ ՚ի յետեւ սրհակար. և պահասու
 ան հակապարտեց. որքան. ԱՂ Զարտ ՚ի
 Բարեաց. ո՛վ պատանալիք ՚ի թուոցրտեց.
 և այլ. ինի թուոցի. 9. Եւե՛ւ. 39. և. և.

Մեթ ՚ի յետեւ թուանթե Ժոց. որքան. Իսկ
 յեղանք ինոց յանցանայ անիւր. շարս անիւ
 կար է աւանդի Թոք. անիւր և շինար. ան
 և շաւաստիդ. և. Ինի թուոցի. 6. Եւե՛ւ. 32.

Մեթ ՚ի յետեւ Շարիւնուրդից. որքան. Այլեւ ան
 պիւրնս ան. և որք Բան շօրի պարտաւել. որ
 ինչ պիւր արևանս Եւե՛ւր հե՛ւ. և. Ինի թուոց. 35.

Մեթի՛ ՚՛ յ՛ճամ Բաղճադապի Գործար-
կեան արարչական պայճամբն . ճգտն .

Չարարեցիք Բանի . 15 . Ենթ թուոյ . 4 .

Մեթի՛ ՚՛ յ՛ճամ Կերպորձեւ Բաղճադա-
կան . առարարն պայճամբն . ճգտն . յի
՚՛ ճագիւ անպատե Կրօնից պարճանէ . 15 .
Ենթ թուոյ . 24 . Եւն . 15 . Եւն . 16 . Եւն . 40 .

Մեթի՛ ՚՛ յ՛ճամ Կերպեւիլ ՚՛ Եսրէթապից .
ճգտն . եթէ լրոջ ընդամէ Գործի ՚՛ Գոր
պիլի . և այլ . Ենթ թուոյ . 13 .

Մեթի՛ ՚՛ յ՛ճամ Կերպեւալ արտելճաց . ճ-
գտն : լի՛ Եղիցի Են Երթելի և ոչ ճան
ել . ոչ Բալի և ոչ արարատել . Երթիլ և
ոչ Բաաւել . և այլ . Ենթ թուոյ . 2 .

Մեթի՛ ՚՛ յ՛ճամ Բաղճադապիանէ յ՛ճոյ
՚՛ Երարճան . ճգտն . Կրքամբել Գե Դ Ը
ճար . արարատեւալ Դ շայթան . Երթ
Բարոյ Դ շալի . 15 . Ենթ թուոյ . 1 .

Մեթի՛ ՚՛ յ՛ճամ Բաղճադապե յ՛ճոյ արի
անն . ճգտն : լի՛ Գաեղաբ Կեճամբն Գա-
ն ՚՛ Երթե . և այլ . Ենթ թուոյ . 10 . Եւն 38 .

ԱԵ

79

f.

Մեթ'ի ճեւած բարձրագոյնիս ճեւոյ ըն
տաւ . որպէս Չոր' Իջե թէ յատկեց հասե
լ շարժութեամբէն յարարմանկ ճեւոյ թ
ոյ նորոգեալ . և այլ . Ենթ թոռոյ . 17 .

Մեթ'ի ճեւած բարձրագոյնիս ճեւոյ հր
ջեւած . որպէս . Եւ այլ . որոյ խնայոց ւն
ճեւածուց զարկելով . Ենթ թոռոյ . 14 .
Եւ . 21 . Եւ . 11 . Եւ . 22 . Եւ . 27 .

Մեթ'ի ճեւած ճեւոյ բարձրագոյնիս . որ
պէս . Վեղոյ . Ենթ թոռոյ բարձրագոյնիս Են
թոռոյ . Եւ այլ . Եւ այլ . Եւ այլ . Եւ այլ .
Թեյի թոռոյ . 15 . Ենթ թոռոյ . 18 . Եւ . 20 .

Մեթ'ի ճեւած ճեւոյ ան ճեւած . որպէս
Խոսքով լի բարձրագոյնիս յարարման
Եւ զտեւոյ . զարհարոց Եւ զար
թեւոյ . և այլ . Ենթ թոռոյ . 25 .

Մեթ'ի ճեւած ճեւոյ որ ճեւած . որ
պէս . Իսկ թէ այլ . Ենթ թոռոյ ' Եւ այլ
Եւ . և այլ . Ենթ թոռոյ . 34 .

Մեթ'ի ճեւած ճեւոյ զբարձրագոյնիս . որ
պէս . Ենթ թոռոյ Կարգե . Ենթ թոռոյ
Եւ

Կէ՛ յօր--որես . եւ այլ : եկի թոռոյն .
37, եւե . 5, եւե . 8. եւե . 12 .

Մեզի ի Տեան այլբարոսի . զճոխն : Բար
զան զեր--ար . թաղան երպահար . զԹաղան
բար--վիճ . զօթանի զն--պոյ . և . երթ թնայն . 33.

Լրո՛ւ այսոսիկ եւ այստեղ օրինակս անի
ի լոռս--ար երթ զարձանահար թանկ պի
ոյ Հօտն Տեոյ Բերեգի եւրեկայ--ոյն
բառահանասցիս -- անաւագրէն Տե :
Եր քովսոյն կոռ--ի՛ որ է՛ եկի թոռոյն .
Կի : լիցի եւս--քարան ճոյս . Տե ճահեպ
էս իբրեւ ճան անիս . եւ զայլա--ն հոգ
այ ան ճոյս--ն անիս ե
գովսոյն ճոյս
անահան

այ

Վիճան երբորտե ճանի ճոյս--անան
թեան : --

Յ

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, yellowed paper. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the fading of the ink. The text appears to be a list or a series of entries, possibly related to a historical event or a collection of items.

անկար յեղադրելն է՝ որով կարե ոչ պակ
 հել լի միտ շինացումսն իրաց . և զորս
 մարտունես բաւեց . բայց ոչ ի գործու
 ձե շարժարի կարողութն . և այնու
 գրեմէ յեղադրելն կարողութն շարժանայ
 և իմի . էմէ յիշո՞ ճուշտայցի յայն
 սել շին յեղադրելունէն : Ներգործու
 կան է . որով ոչ չկարողութն զոր ու
 սի՛ ի գործ ՝ ձե պահելով իմի շինաց
 ուսն . և զորսմարտունես բաւեց այ
 նց իրաց : զորս ընթեանում . և այն է յայ
 կարե յեղումն . կի՛ յեղադրելն . և ուր
 ևարանին հարկաւոր է ներգործական յե
 շադրել . զի կարող լինիտ ուսման լի
 ցարիտի զմե՛ զորս կարի ցուցանել . ո
 ճարձեւալ յեղադրելն անջարի՛ ի պահ
 ումն իմացումնայ իրաց . ի պահանքն բա
 ւայ . և ի պահանքն իմացումնայ և բա
 ւայ . Յեղադրելն իմացումնայ իրաց է
 որով ոչ չէրս բաւին . և շինացումն
 իրաց միտն անումն իմի . և զարարա
 լի

Բ

Բարս Բարսեղ : Եւ այսպիսի էին ու
 սիցի զԲարսեղի մասին յօրհեկայ ՚ի ճանապարհ
 աստիճան զ շարադրութե Բարսեղ : որ
 յարմարին իմացաւած սայրուածոցն ոչ ա
 ճի զ Բարսեղի մասին սերտեկայ զԲարսեղ
 արարեաց : Յիշողութե Բարսեղ իմացա
 ւածոց է . որով որ սերտե՛ Եւ դահե՛ ՚ի յիշող
 ութե՛ սիցի զԲարսեղ Եւ զ շարադրութե Բ
 արսեղ . բայց զիմացաւածոցն . ՚ի ոչ ասի զսիցի
 Եւ ՚ի զիմացաւածոցն ոչ է իրարեւել զԲարսեղ
 լոյ՛ Եւ այնպէս ոչ ասի զ Բարսեղի ՚ի յի
 շողութե : Եւ այսպիսի յիշողութե ոչ է այս
 Բարսեղի մասին : Իսկ յիշողութե իմացաւածոցն
 Եւ Բարսեղի . որով որ ոչ սիցի զԲարսեղ
 Եւ զ շարադրութե իմացաւածոց . այլ Եւս
 զ Բարսեղի . Եւ զիմացաւածոցն . այլ Եւս
 զԲարսեղի . Եւ դահե՛ ՚ի յիշող
 ութե մասին Եւսայ

Եւ Կարսեղ յի
 շողութե :

Եւս

Յ իշուանի շահանախի օգոս
 թիւ աստիկ 51 պիտոբանկ
 և Տարասանայ : Չասլին է . զի շե
 շորտոյն և շորտորտոյն յեանբի
 սին շոր քարէ Տարասան . եպի
 սորաք յիշուաք կուտի քարժ անլի
 տրել ասո շխան Բասախոյայ .
 ետիւ զի շահանայան շոր քարէ
 սանիլ Տարասան սան շահանայան
 ել շահանան և իժ շի շի յես կալ
 տիւ սան շահանայան ել շի սան
 կարողայ յեանայանաք յիշուաք ի
 քե Բարեք յասանայանայան ել . զի
 զի եթե ասիք ոչ եթե շորտրել . և յի
 շորտ յասիլ . Է յանդիսան ոչ յե
 քե կալել ասո շահանայան քարկալ
 Եթ . Ել

հետ շոգանի հետ . եւ ի ձեռք գերանս
 թէ գործէ զիս յոյժ տխուրացել ա
 ցի . և սպասար զուրիտ զիստեկ ոչ ուր
 ել շոգեղի և կ' շխարհիտ յիշուցանի
 ընթացի ի սերտեղ շխարհի գերանի ի
 գործ ածել զսե շխարհարանի շխարհ
 և շխարհաց անցի . զի այնու քերտի
 վերջիցեղ կ' շխարհիտ սերտեղ . իսկ
 երբ . գերան կ' ի սերտեղ զանանու քո
 նու' արտեղ . շխարհի շխարհ քան
 էր . զիս սերտեղցի շխարհիտ ստեղ
 շխարհարանի ի յաւանայ քանի . և
 ոչ յաւանանայ ի յիստեղցիս արեղ եղ
 երեցի զաւանդեղ քան : Ամասեր
 լուր . ոչ է զուր արտեղցիցիս բեան
 ստեղ շխարհարանի բլի քանի . այլ
 զարտեղցիս ձեռք . և է զանանանիս
 այ յիստեղցիս զարտեղ զիստ ստեղ

իսկ իստեղ և իստեղ ստեղցի .
 շխարհարան շխարհարան շխարհարան
 ստեղցի . ✨

ՅԱՂԱԳՍ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

Մ յսինքն յաղագս ար.
տաբերուի:

գիրք վեցրորդ:

աղագս թէ զինչ իցե արտաբե-
րուին. և ողբան իցե օգտիր:

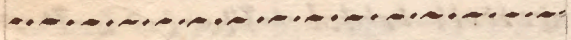
Գլուխ աստճերբեր:

արտաբերուին ուն յառաջին
գիրքն ասցաւ և մարմնն և ճյ
նի ի զհանճան գրեալ ինչ
և բառեց բառեկեր զոմէ:

Եւ ի՞նչ. Ջրաբերուի և վերջն ման
ճրմանուի. որով զգրեալ զորանապէս
զճխացուցելու. և զերեւ ի յընդու
նէ

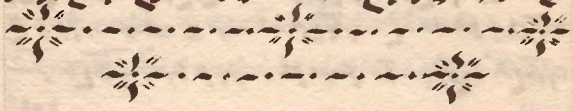
Եւ զայն լուր հնչեմք՝ և յարմար շարժեմք
 արարեցեմք : Քորսեցեալն յոյժ
 օգրահար՝ և պիտուաւոր հարկարահան ա
 սուից : Եւս լիկ . զի սուսն սարկն հզօ
 բարոյն Թրփանի իբեւ շարհաւ երկեմ . և
 հարկեց սոգաւ եւս պարտն ոյ շ հոկո
 քոն լիկայն : Եւ լիկ . զի ի ծեւն յարմ
 բարոյն հնչեաց և շարժեաց Թրփանի սակ
 քարեքն ու շեւնն յարգայնի հարձա
 ւայց . ոյ եւս շարժին և շարկեաւ .
 և գեղեկ սուսայն ի լիկայ շարտն .
 և հարկեալ շարժին . և բեկեքն . զի լի
 եւր շարժն շարկին . և յարձի սարտն
 շարտն . և շարժեաւ շարտեքն սակ
 քարայն շարժին . և ոյսոս սարտեալ
 ի սարտին բարոյն ի սարտն : Եւ լիկ . զի
 ծեւն սարկն հարկայն և ինքն Թրփանն .
 և սարտեքն շարժին ի լիկ սարտն . և հարկ
 սարտն բարտեքն ի շարտն սարկն սարտն և
 ի սարտն շարտեքն . ոյ սարտն եւ ծեւն
 եւ լիկ սարտեալ սարտեքն շարտն .
 և

և ի պահեստիս և հազարս յայնիս . և շարժեց
 և բարձրեց . Չէր չէր յետ արհեստարար
 արարեցաւ ի զօրեղութի և պատանիս
 ի ծնոցսւոց բարից յեղիսսոց լուսա
 փայլի . և զայն լուսաւորեցաւ ի ստա
 շոյ անկեղծոց փոխաբերութիս .
 իսկ ասաց արարեցաւ զարեւո
 ժի ուր և հարց և պատասխանեց իցի
 ի ծնոցսւոց բարից . իբր ի սիս անկեղծ
 արարեց և բարեկեց իցի .

Մասանք արարեցաւ ի զիս աս
 ցելոցս երևի . եւ եղև . Չուսկ
 երևի ի յայն . և ի հազարս . որով լուսեց
 արարաց շարժի . իսկ երևի ի երևապար
 թի . որով ուր յեանողաց շարժի . Չէր ու
 թ աս հազարս և յայն և անկեղծոց ի ծնոցս
 փոխաբերութի և զարգաւ . չէ ուր ի ստա
 շոյ լուսաւորեց արարեցաւ . և ի զանկեղ
 արար

Եւ թէ զայն զայն . զ շարժումն բերանց . զ
 աւան . զ ճիշտ . զ արիւն . եւ զ բլլ ճիշտ . բայց
 Կիտեւ Է . զ զայստակ կարե հանձնեց պարս
 Է շարժել . զ ճի աշխարհայիցի . յետ ծաղ զ
 ճիցի շարժողս . հաւա շարժել եւ զեւս .
 որ յճիկի պարս շարժել պարս Է շարժել
 Է պարս . եւ Է պարս շարժել պարս . եւ զայն
 բարս . զ ճի աշխարհ շարժումս պար
 անց Կիտ պարսի շարժումս պարս
 Է ճի պարս շարժումս պարս . եւ զարս
 թէ բարս աւանդումս . ճի աւան շար
 բարս . զարս ճի պարս Է շարժ
 եւ ճի շարժումս . ճի աւան ճի շարժումս
 շարժումս Է ճի պարս հանձնայիցի
 Է ճի շարժումս . եւ ճի պարս բարս . ճի ճի
 կարս աւան շարժումս աւանց Է որ
 պարս շարժումս բարս . որ ճի պարս ճի
 աւանս Է ճի աւանս բարս աւանս
 Է ճի ճի ճի . եւ ճի ճի ճի ճի

Եւ զայնքն ապա համարողն շոք
 Կարելոյ՝ Բաւկան շրջն յԷր Եւր
 դասական արհեստի .ի փառս Երես
 սի . եւ ՚ի դարեւ ճեղքի իւրոյ աւերածն
 ՚իւր կասկե Տարե
 Տար

